

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

Факультет іноземних мов

**Лінгвістичні засоби створення напруги в романі британського автора С.
Тертон «Сім смертей Евелін Гардкасл»**

**Кваліфікаційна робота
Рівень вищої освіти – другий (магістерський)**

Виконала:

студентка 2 курсу, 611 групи
Близнюк Галина Василівна

Керівник:

Кандидат філологічних наук,
доцент **Мусурівська О.В.**

*До захисту допущено
на засіданні кафедри
протокол № _____ від _____ 2024 р.
Зав. кафедрою _____ проф. Єсипенко Н. Г.*

Чернівці – 2024

Анотація

БЛИЗНЮК, Галина. 2024. Лінгвістичні засоби створення напруги в романі британського автора С. Тертона «Сім смертей Евелін Гардкасл». [Магістерська робота]. Спеціальність: 035 Філологія (Англійська мова та література та друга іноземна мова). Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2024. 112 с.

Одним із важливих компонентів емоційного досвіду, який відіграє ключову роль у сприйнятті будь-якої історії, є напруга або саспенс. Історії різного характеру здатні викликати сильні емоційні переживання. Основною реакцією на розвиток сюжету в таких творах, як романи чи фільми, є напруга, яка ґрунтується на базових когнітивних процесах людини, зокрема на очікуванні, прогнозуванні та передчутті. Напруга є наростаючим почуттям зацікавлення та хвилювання, що охоплює читачів у процесі очікування кульмінації чи розв'язки подій у творі. Це відчуття невизначеності та тривоги щодо того, як розгортатимуться події. Автори досягають такого ефекту, формуючи у свідомості читачів питання, на які хочеться знайти відповіді. Таким чином, метою цієї роботи є аналіз лінгвістичних засобів створення напруги в романі британського автора С. Тертона «Сім смертей Евелін Гардкасл» та їх вплив на читача. Зокрема, основними завданнями роботи є аналіз та опис стилістичних, лексичних та синтаксичних засобів створення напруги. Дослідження складається з трьох розділів. Перший розділ досліджує теорію вивчення саспенсу в літературі і складається з п'яти підрозділів, у яких представлено основні підходи до вивчення саспенсу, його види та функції в літературі, а також механізми його створення. У другому розділі проаналізовано стилістичні засоби створення напруги. У третьому розділі представлено аналіз лексичних та синтаксичних засобів створення напруги. Роботу завершують загальні висновки дослідження.

Ключові слова: саспенс, напруга, стилістичні засоби створення напруги, лексичні засоби створення напруги, синтаксичні засоби створення напруги.

Abstract

BLYZNIUK, Halyna. 2024. Linguistic means for creating suspense (based on the novel «The Seven Deaths of Evelyn Hardcastle» by Stuart Turton). [M.A. Thesis]. Major: 035 Philology (The English language and literature and second foreign language). Chernivtsi National University named after Yuri Fedkovych. Chernivtsi, 2024. 112 p.

One of the key components of emotional experience, which plays a crucial role in the perception of any story, is tension or suspense. Stories of various types can evoke strong emotional responses. The primary reaction to the development of a plot in such works as novels or films is suspense, which is based on fundamental cognitive processes such as expectation, prediction, and anticipation. Suspense is a growing sense of interest and excitement experienced by readers as they await the climax or resolution of events in a work. It is a feeling of uncertainty and anxiety about how events will unfold. Writers achieve this effect by planting questions in the minds of their readers that they are eager to have answered. Thus, the purpose of this study is to analyze the linguistic means of creating suspense in the novel «The Seven Deaths of Evelyn Hardcastle» by British author Stuart Turton and their impact on the reader. Specifically, the main objectives of the study are to analyze and describe the stylistic, lexical, and syntactic means of creating suspense. The research is divided into three chapters. The first chapter examines the theory of studying suspense in literature and consists of five subsections that present the main approaches to the study of suspense, its types and functions in literature, and the mechanisms of its creation. The second chapter analyzes the stylistic means of creating suspense. The third chapter presents an analysis of the lexical and syntactic means of creating suspense. The study concludes with general findings of the research.

Keywords: suspense, tension, stylistic means of creating suspense, lexical means of creating suspense, syntactic means of creating suspense.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів наукових досліджень інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

_____ Г. В. Близнюк
(підпис)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ САСПЕНСУ В	
ЛІТЕРАТУРІ	6
1.0 Вступні зауваження до першого розділу	6
1.1 Визначення та історичний розвиток терміна “саспенс” в контексті літератури.....	6
1.2. Основні теоретичні підходи до вивчення саспенсу.....	10
1.3. Види саспенсу.....	13
1.4. Функції саспенсу в літературі.....	16
1.5 Механізми створення саспенсу	18
Висновки до розділу 1	21
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ СТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ СТВОРЕННЯ	
НАРАТИВНОЇ НАПРУГИ У РОМАНІ «СІМ СМЕРТЕЙ ЕВЕЛІН	
ГАРДКАСЛ».....	24
2.0 Вступні зауваження до другого розділу	24
2.1 Фоно-графічні стилістичні засоби.....	24
2.2 Лексичні стилістичні засоби	27
2.3 Синтаксичні стилістичні засоби	34
Висновки до розділу 2	40
РОЗДІЛ 3 ЛЕКСИЧНІ ТА СИНТАКСИЧНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ	
НАПРУГИ.....	42
3.0 Вступні зауваження до третього розділу	42
3.1 Лексичні засоби створення напруги	42
3.2 Синтаксичні засоби створення напруги	51
Висновки до розділу 3	57
ВИСНОВКИ.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	61
ДОДАТКИ.....	67

ВСТУП

Обрана тема є актуальною в сучасному літературознавстві, оскільки напруга є важливим елементом наративу, який забезпечує емоційний зв'язок читача з текстом. Дослідження проблеми створення напруги у художньому слові стало об'єктом уваги багатьох науковців, проте окремі аспекти цієї теми, зокрема специфічні лінгвістичні прийоми, ще потребують більш детального вивчення.

У літературі існує низка робіт, які присвячені аналізу напруги в художніх творах. Серед вітчизняних дослідників варто відзначити праці К.А. Лободзінської [15] та В.М. Штипи [21], які акцентують увагу на стилістичних засобах створення напруги. Зарубіжні вчені, такі як Ю. Івата [39] та Д. Бермехо-Беррос [27], у своїх роботах досліджують структурні аспекти наративу, які сприяють формуванню напруги. Незважаючи на значні досягнення в цій галузі, залишаються не вивченими питання щодо впливу конкретних лінгвістичних засобів на емоційне сприйняття твору. Таким чином, дана робота має на меті заповнити цю прогалину, підкреслюючи необхідність подальшої розробки цієї теми.

Актуальність теми полягає у важливості вивчення лінгвістичних засобів, що сприяють створенню напруги, оскільки ці аспекти досі недостатньо досліджені, хоча вони можуть значно вплинути на сприйняття тексту.

Мета роботи полягає в аналізі лінгвістичних засобів, які використовуються для створення напруги в романі С. Тертона, що передбачає вирішення таких завдань:

- 1) вивчити теоретичні аспекти створення напруги у літературі.
- 2) описати специфіку використання стилістичних засобів у творі та встановити їхній вплив на сприйняття напруги читачем.

- 3) описати специфіку використання лексичних засобів у творі та встановити їхній вплив на сприйняття напруги читачем.
- 4) описати специфіку використання синтаксичних засобів у творі та встановити їхній вплив на сприйняття напруги читачем.
- 5) з'ясувати, які засоби виявляються найбільш ефективними для створення напруги.

Об'єктом дослідження є процес створення напруги в художній літературі.

Предметом дослідження є лінгвістичні засоби, що використовуються для формування напруги в романі “Сім смертей Евеліни Гаркасл”.

Матеріалом дослідження є роман С. Тертона “Сім смертей Евеліни Гаркасл”.

Для досягнення мети та виконання завдань поставлених у роботі застосовано наступні **методи**:

- *аналіз, синтез, узагальнення* - для дослідження теоретичних засад роботи;
- *суцільної вибірки* - для виділення засобів створення напруги;
- *кількісних підрахунків, графічний метод* - для визначення і зображення частоти застосування лінгвістичних засобів з метою створення напруги.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дослідження лінгвістичних засобів створення напруги в романі С. Тертона проводиться вперше, що дозволяє висвітлити нові аспекти в цій галузі знання.

Теоретичне значення дослідження полягає в можливостях його застосування для подальших досліджень у галузі літературознавства, зокрема, у вивченні напруги в інших художніх творах.

Практичне значення результатів дослідження може бути корисним для викладачів літератури та студентів, оскільки результати роботи допоможуть краще зрозуміти механізми створення напруги в художньому тексті.

Особистий внесок студента в розв'язання поставленої проблеми включає участь у спільних наукових працях та публікаціях, які містять ідеї та результати, що використовуються в даній магістерській роботі.

Апробація роботи здійснювалась через участь у «Щорічній студентській науковій конференції Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» яка відбулась 16-18 квітня 2024 року. Основний зміст роботи опублікований у двох наукових працях, серед яких «Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету» [4] та онлайн збірник «Магістерські студії» [3].

Структура роботи зумовлена специфікою завдань та матеріалу дослідження. Магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг магістерської роботи становить - сторінок, з них - сторінок - додатки та списки використаних джерел.

У *вступі* визначені актуальність, об'єкт, предмет, мета та завдання, матеріал дослідження, розкривається наукова новизна дослідження, а також її теоретичне та практичне значення.

У *першому розділі* відбувається огляд теоретичного підґрунтя вивчення саспенсу.

Другий розділ присвячено аналізу стилістичних засобів створення напруги.

У *третьому* розділі проводиться аналіз лексичних та синтаксичних засобів створення напруги.

У *висновках* викладено теоретичні та практичні результати магістерської роботи, з'ясовано перспективи майбутніх наукових досліджень.

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВИВЧЕННЯ САСПЕНСУ В ЛІТЕРАТУРИ

1.0 Вступні зауваження до першого розділу

Література часто слугує дзеркалом, яке відображає людські емоції, а напруга є особливо потужним інструментом у викликанні реакцій. Визначена як стан невизначеності або тривоги щодо результату подій, напруга захоплює читачів, підтримуючи їхню увагу і посилюючи напругу в оповіді. У широкому розумінні, напруга проявляється в різних формах, таких як драматична, ситуаційна та емоційна напруга, кожна з яких виконує різні функції у тексті. Важливо зазначити, що мовні елементи—від темпу до риторичних запитань—виконують роль каталізаторів напруги, використовуючи мову та мовлення для підсилення очікування. Для розуміння цього складного конструкту застосовуються різні міждисциплінарні підходи, що включають психологічний, наративний та тематичний аналізи для дослідження його нюансів. Досліджуючи, як напруга взаємодіє з основними категоріями текстів, такими як трилер, жахи та літературна проза, науковці можуть вивчити її формування та проявлення, розкриваючи глибше розуміння механізмів, які захоплюють читачів і стимулюють розвиток оповіді.

1.1 Визначення та історичний розвиток терміна “саспенс” в контексті літератури

Будучи критичним елементом побудови наративу, напруга слугує каталізатором, що спонукає читачів до емоційного залучення та посиленого очікування. Визначена як напруга, створена невизначеністю та потребою у розв'язанні, напруга відіграє незамінну роль у різних літературних формах. Вона охоплює різні типи, такі як драматична, ситуаційна та конфронтаційна

напруга, кожна з яких спрямована на викликання певних психологічних реакцій у аудиторії. Крім того, напруга тісно вплетена в структуру мови та мовлення, впливаючи на те, як розгортається наратив, і розкриваючи мотивацію персонажів. Дослідники підкреслюють, що ефективна напруга не лише привертає увагу, але й поглиблює емпатію, адже читачі починають перейматися долями персонажів, які переживають небезпечні ситуації [39, с. 379]. Таким чином, комплексне розуміння напруги є важливим, оскільки воно формує ширший дискурс щодо її формування та проявлення у різних категоріях текстів, впливаючи на досвід читачів та інтерпретацію наративу.

Юміко Івата зазначила, що напруга підтримується «...зіткненням надій і страхів читача щодо результату майбутнього конфлікту, спричиненого відкладанням автором відповідей» [38, с. 17]. Підтверджуючи цю думку, Лободзінська стверджує, що «напруга визначається як зростаючий інтерес і хвилювання, які відчуває читач у передчутті кульмінації або логічного завершення оповіді» [15, с. 31]. Дещо в суперечність із цими твердженнями, Дж. Бермехо-Беррос зазначає, що напруга не просто є результатом невизначеності щодо результату. Натомість вона представляє собою ментальний і емоційний стан, сформований тим, як інформація розкривається в наративі, та емоційними реакціями, які це викликає у читача. Це багатовимірне переживання, що охоплює як інтелектуальні, так і емоційні аспекти, насичуючи досвід читача відчуттям гострого очікування [26, с. 14]. Таким чином, напруга є багатогранним емоційним і інтелектуальним станом, що сприяє багатосаровій наративній напрузі, підсилюючи насолоду протягом розгортання сюжету.

У своїй роботі Лободзінська наводить кілька прикладів мовних засобів, які автори використовують для створення наративної напруги. Вони включають такі засоби, як іменникові метафори, коли використання іменників з різних семантичних полів створює жахливий образ мертвої людини, синтаксичні засоби для зображення монстра, а також контраст для посилення страху читача та створення напруги. Крім того, досліджений автор використовує метафори,

епітети, оксиморони та порівняння. Юміко Івата та Дж. Бермехо-Беррос стверджують, що до мовних засобів, які здатні створювати напругу, належать такі прийоми, як передвістя, утримання інформації, створення сюрпризу та двозначності, створення драматичної напруги за допомогою темпу та часу, а також наростання до кульмінації. Усі ці фактори спільно створюють у свідомості читача відчуття дестабілізації та порушення рівноваги, що породжує стан наративної напруги, який залучає читача і сприяє створенню напруги.

Підсумовуючи, можна сказати, що, хоча всі дослідники визнають важливість напруги в літературі, Дж. Бермехо-Беррос пропонує більш всеосяжний погляд на її вплив на читачів, охоплюючи як когнітивний, так і афективний аспекти, тоді як Юміко Івата та Лободзінська надають більш практичний підхід до напруги, підкреслюючи її роль у залученні читача та його емоційному залученні. Подальші дослідження залишаються необхідними.

Історія розвитку концепції саспенсу в літературі охоплює численні етапи, які суттєво вплинули на його формування та сприйняття. Спочатку саспенс асоціювався з елементами міфології та фольклору, де напруга виникала внаслідок конфлікту між персонажем і потойбічними силами. Згодом, у добу романтизму, акцент змістився на внутрішній стан героїв, що дозволило більш глибоко досліджувати психологічні аспекти саспенсу. Відзначена еволюція концепції продовжилася в модернізмі, де структура наративу та використання різноманітних тропів стали ключовими елементами створення напруги. Згідно з методичними рекомендаціями, саспенс сьогодні розглядається не лише як механізм залучення читача, але й як інструмент для глибокого пізнання людської психології в контексті письма [13, с. 103]. Таким чином, історичний розвиток саспенсу надає цінний контекст для аналізу літературних творів та їх впливу на емоційне сприйняття читачів.

Слово «саспенс» походить від латинського слова “suspensus”, що означає «підвішений» або «бути в підвішеному стані». Це етимологія, яка визначає саспенс: стан невизначеності та очікування. У своїх ранніх вжитках термін

найчастіше асоціювався з театральними виставами, визначаючи напругу та очікування, що виникають під час п'єси або драматичної презентації. Ця рання ідея саспенсу мала значення, пов'язане з емоційною залученістю аудиторії, що тим самим активізувало як виконавців, так і глядачів [36, с. 8].

Термін «саспенс» набув значного поширення в XIX столітті, коли виник детективний жанр. Такі автори, як Едгар Аллан По і Артур Конан Дойл, використовували саспенс у своїй нарації, щоб емоційно залучити читача до подій у творі. Саспенс у цю епоху став ключовим фактором у розвитку напруги та інтриги в сюжеті.

У XX столітті, коли літературна критика та теорія почали стрімко розвиватись, вивчення саспенсу стало актуальним та набуло чималої популярності. Структуралістські та постструктуралістські теорії надали нові перспективи для розуміння того, як автори конструюють свої історії для створення саспенсу. Типовим прикладом є Ролан Барт, який обговорював зв'язок між структурою наративу і участю читача в ньому, припускаючи, що саспенс виникає через затримку інформації та тактичний підхід до сюжету. Цей аналіз підтверджує активну роль читача щодо розуміння та визначення саспенсу.

Сьогодні саспенс є важливим елементом сучасної літератури та медіа, розширюючи традиційні кордони. Письменники, кінематографісти та розробники ігор використовують різноманітні техніки для створення відчуття саспенсу у людей; кожен з них спирається на психологічні принципи як засіб емоційної маніпуляції аудиторії. У сучасних творах, таких як “Gone Girl” Гілліан Флінн та телесеріалі “Breaking Bad”, показано, що саспенс може бути нерозривно пов'язаний з розвитком персонажів і сюжетними поворотами, щоб утримувати аудиторію в напрузі.

Цифрові медіа повністю змінили досвід саспенсу. Інтерактивні елементи історії у відеоіграх або на онлайн-платформах, які дають можливість користувачам безпосередньо впливати на хід подій, можуть зробити їх активно

залученими у розвиток сюжету. Можливість приймати рішення в межах розповіді, впливаючи на напрямок розвитку історії, створює фактор занурення, що недоступний у традиційних формах оповіді [57, с. 346].

Таким чином, історичний розвиток терміна «саспенс» відображає зміну підходів до створення напруги в літературі та мистецтві. Від початкового театрального використання до його широкого визнання в сучасних медіа, саспенс залишається ключовим елементом, що формує емоційний досвід читача і глядача. Хоча поняття саспенсу сьогодні продовжує розширюватися, воно залишається надзвичайно потужним інструментом для розповіді історій, утримання уваги аудиторії та пробудження її почуттів.

1.2. Основні теоретичні підходи до вивчення саспенсу

У літературному аналізі важливо розглянути як емоції формують сприйняття саспенсу. Психологічний підхід підкреслює, що читач стає активно залученим у процес створення напруги, оскільки його емоційний стан взаємодіє з елементами наративу, викликаючи відповідні реакції. Конструкція саспенсу безпосередньо пов'язана з активацією нейробіологічних механізмів, що підсилюють відчуття тривоги під час прочитання напружених сцен [23, с. 14]. Структуралістський підхід, у свою чергу, аналізує створення напруги через специфічні тропи і художні засоби, як це описано у дослідженнях про наративні структури, що включають діалоги та опис. Таким чином, інтеграція різних теоретичних підходів до вивчення саспенсу дозволяє більш детально зрозуміти, як літературні елементи спільно впливають на емоційний досвід читача, що підтверджує необхідність подальших досліджень у цій сфері.

Психологічний підхід до напруги. Емоційна складова, що формує напругу в літературі, безпосередньо пов'язана з психологічними механізмами сприйняття читачем. На основі теорії агентності герой виступає провідником у світі невизначеності, що додатково підсилює саспенс [36, с. 9]. Читач,

відчуваючи емоційну напругу, втягується в пригоди персонажа, стає активним учасником сюжету, а не просто спостерігачем. Використовуючи його переживання, автори мають можливість створювати послідовність подій, що сприяє розвитку напруги [28, с. 212]. Окрім того, важливими є стратегії, що підкреслюють елемент несподіванки, які реалізуються через методи регуляції й експлуатації в контексті наративу. Отже, психологічний підхід до саспенсу акцентує увагу на впливі емоцій на взаємодію між текстом і читачем, демонструючи, як психологічні принципи можуть збагачувати літературний досвід.

Структуралістський підхід до наративної напруги. У дослідженнях наративної напруги структуралістський підхід пропонує унікальну перспективу, акцентуючи увагу на структурі самого наративу та елементах, що сприяють створенню саспенсу. По-перше, важливим є визнання того, що саспенс не є випадковим явищем, а результатом продуманого конструювання сюжету, яке передбачає використання тропів і художніх засобів, здатних зачепити емоції читача. Як стверджують дослідники, такі елементи, як таємниця, загроза і конфлікт, створюють другорядну напругу, яка в кінцевому підсумку підводить до основного конфлікту, який треба розв'язати [59, с. 56]. Згідно з цим підходом, читач стає активним учасником наративного процесу, постійно оцінюючи і порівнюючи отриману інформацію, що веде до загострення його емоцій [44]. Отже, структуралістський підхід дозволяє глибше зрозуміти механізми саспенсу, адже саме в структурі наративу закладено ключі до розгадки емоційного впливу на читача.

Формалістичний аналіз стилістичних елементів. В літературі застосування формалістичного аналізу стає ключовим інструментом для вивчення стилістичних елементів, що створюють ефект саспенсу. Цей підхід акцентує увагу на структурних і мовних аспектах тексту, які впливають на сприйняття читача. Аналізуючи, як автори використовують тропи, метафори та ритмічні елементи, дослідники можуть виявити, як ці елементи разом

формують напругу і інтригу. Дослідження показують, що класифікація стилістичних засобів може розкрити складний взаємозв'язок між наративом і емоційною реакцією читача [24, с. 263]. Формалістичний підхід, таким чином, дозволяє не тільки визначити технічні прийоми створення саспенсу, але і зрозуміти глибоку емоційну відповідь на них, що збагачує наше розуміння індивідуальних стратегій авторів і ефектів, які вони викликають [1, с. 43].

Теорія читача і напруга. Читачі сприймають напругу в літературі через призму власних почуттів і досвіду, що робить їх активними учасниками наративного процесу. Теорія читача передбачає, що значення твору формується не лише текстом, а й тим, як читач інтерпретує і реагує на ключові моменти сюжету, що транслюють саспенс. Важливо відзначити, що на емоційний стан читача також впливають стилістичні засоби митця, які можуть як поглибити, так і зменшити відчуття напруги. Наприклад, дослідження вказують на те, що літературні твори, багаті на стилістичне оформлення, можуть викликати різні емоційні реакції, що, в уривку дослідження, виявляється протилежним в простих, більш лінійних наративних формах [47, с. 54]. Отже, аналізуючи цю взаємодію, можна зрозуміти, як літературний саспенс взаємопов'язується з емоційним станом читача і впливом на його уяву.

Дослідження саспенсу в літературі передбачає використання різних теоретичних підходів, кожен з яких робить акцент на специфічних аспектах цього феномену. Психологічний підхід акцентує увагу на емоційних реакціях читача і його активній ролі в створенні напруги, що підтверджує важливість взаємодії між текстом і його сприйняттям [23, с. 15]. З іншого боку, структурний та формалістичний підходи розглядають саспенс як частину наративної структури, акцентуючи увагу на тропях та художніх засобах, що використовуються для досягнення емоційного ефекту [49, с. 10]. Отже, порівняння цих теоретичних підходів дозволяє зрозуміти, як різні елементи літератури взаємодіють, формуючи складний феномен саспенсу, що впливає на

читача, його емоції та сприйняття сюжету, а також збільшує глибину аналізу даного жанру.

1.3. Види саспенсу

Нагромадження напруги в літературі є складним процесом, що залежить від використання різноманітних технік та прийомів. Важливими видами саспенсу виступають наративний саспенс, який створюється через напруження в сюжеті, а також саспенс у діалогах, де емоційна напруга зростає у взаємодіях персонажів. У цьому контексті саспенс через опис відіграє критичну роль, адже детальне зображення середовища або стану персонажа може значно підсилити емоційний вплив на читача. Наприклад, методика, що підтримує саспенс, передбачає поступове розкриття інформації, що поступово підіймає градус напруги [19, с. 199]. Крім того, аналізуючи роль емоцій у сприйнятті саспенсу, стає очевидним, що напруга служить не лише для створення інтересу, а й для глибшого зв'язку між читачем і текстом [45, с. 110].

Наративна напруга та її механізми. В літературі надзвичайно важливою є роль наративної напруги, яка визначає емоційне сприйняття тексту читачем. Цей феномен активізує внутрішні конфлікти, змушуючи персонажів і, відповідно, читача переживати невизначеність та інтригу. Використання різноманітних механізмів, таких як несподівані повороти сюжету та внутрішні дилеми персонажів, створює атмосферу саспенсу, спонукаючи до подальшого читання. Напруга не лише слугує засобом для залучення читача, але й активно формує його ідентичність у процесі сприйняття. Запровадження концепції «випробувань» дозволяє глибше зануритися у сприйняття особистісних викликів персонажів, що веде до поглибленого аналізу наративної напруги та її механізмів [60, с. 98]. Таким чином, розуміння цих аспектів є ключовим для дослідження саспенсу в літературі, оскільки вони пропонують нові підходи до вивчення взаємодії між читачем і текстом.

Напруга в діалозі та взаємодії персонажів. Напруга у взаємодії персонажів виникає через складні психологічні й емоційні механізми, що відображаються у їхніх діалогах. Ключовим елементом цього процесу є конфлікт, який може бути як внутрішнім, так і зовнішнім. З одного боку, внутрішня напруга персонажа, його страхи та бажання часто реалізуються в діалозі, де навіть найзвичайніші фрази набувають нового значення. Конструкція саспенсу в літературі часто будується на протиріччях, що виникають у прихованих переживаннях персонажа [60, с. 137]. З іншого боку, зовнішня напруга проявляється у взаємодії між персонажами, коли їхні наміри й мотиви перетинаються, створюючи ситуації небезпеки або можливості зради. Таким чином, напруга в діалозі не лише підсилює інтригу, але й глибше розкриває характери, водночас ведучи читача до непередбачуваних поворотів сюжету [34, с. 66].

Описова напруга та образність. Один із ключових аспектів, що сприяють створенню напруги в літературі, — це образність, яка не лише має функції декорації, але й виконує важливу роль у формуванні саспенсу. Описова напруга дозволяє автору демонструвати глибокі емоції та відчуття героїв, які порушують внутрішню гармонію персонажа. Словесні образи викликають специфічні емоції, які інтригують читача, спонукаючи його активно підключатись до сюжету [17, с. 305]. Таким чином, майстерне використання образів дозволяє не лише слідкувати за розвитком сюжету, але й знайомитися з психологічними аспектами персонажів, що, в свою чергу, поглиблює емоційний відгук [18, с.67]. Отже, описова напруга стає важливим інструментом для авторів, які прагнуть не лише розважати, але й емоційно залучати своїх читачів.

Темпоральна напруга та ритм. У наративі важливими чинниками, що формують саспенс, є темпоральна напруга та ритм. Вони не лише створюють емоційне напруження, але й впливають на сприйняття тексту читачем. Зокрема, ритм, як невід’ємна складова тексту, відображає взаємозв’язок між тривалістю подій та їхньою значущістю, формуючи потребу читача у подальшому розвитку

сюжету. Як зазначає Божко, ритм у тексті тісно пов'язаний з напругою, адже ефективно її використання може викликати емоційні реакції, які читач сприймає як відбиток реальних переживань [5, с. 52]. Водночас, темпоральна напруга може стати каталізатором для соціальної взаємодії читача з текстом, підсилюючи відчуття занурення та очікування [11, с. 54]. Таким чином, правильне поєднання цих елементів є ключовим для створення динамічного нарративу та підтримки саспенсу.

Емоційна напруга та залучення читача. Взаємозв'язок між емоційною напругою та залученням читача є центральним аспектом вивчення саспенсу у літературі. Конструкція нарративу, що включає напружені моменти і емоційні повороти, викликає у читача не лише відчуття інтриги, а й активне сприйняття сюжету. Як зазначено у дослідженні, емоційна напруга формуються через когнітивно-афективні реакції, які проявляються в очікуваннях та емоціях під час сприйняття історії. Це створює обстановку, в якій читач активно розгадує сюжетні елементи, перебуваючи в постійному стані очікування [26, с. 20]. Дослідження Сітко підкреслює, що ритмічні стратегії автора можуть суттєво вплинути на емоційний відгук, посилюючи залучення читача до тексту [19, с. 200]. В результаті, успішне використання емоційної напруги не лише збільшує насолоду від читання, а й зміцнює глибину сприйняття літературного твору.

Ситуативна напруга та сюжетні повороти. Важливим аспектом, який визначає вплив ситуаційної напруги на розвиток сюжету, є здатність авторів використовувати сюжетні повороти для створення нових рівнів саспенсу. Зокрема, ефективні повороти можуть кардинально змінити напрямок нарративу, підсилюючи емоційний відгук читача. Дослідження, присвячене візуальному і слуховому сприйняттю, показує, як видимість деталей і слухові стимули взаємодіють і підсилюють ті ж емоційні реакції у глядачів [12, с. 105]. Такі стратегії доводять, що сюжетні повороти не лише змінюють хід подій, але й глибше інтегрують читача в світ твору, створюючи насичене відчуття невизначеності.

Створення напруги в літературі є багатограним процесом, в якому суттєву роль відіграє передбачення. Відомо, що читачі часто сприймають інформацію, що міститься в тексті, на основі очікувань, які формуються під впливом різних наративних і стилістичних елементів. Ритм і напруга в тексті взаємодіють, що дозволяє читачеві відчувати емоційні коливання [35, с. 331]. Цей феномен передбачення базується на умінні автора навмисно створювати неоднозначності, які ведуть до зростаючого напруження. Крім того, аналізуючи емоційні реакції персонажів, можна виявити, як тривожні моменти в літературі формують передчуття невизначеності і неочікуваності [54, с. 73]. Таким чином, передбачення не лише підсилює інтригу, але й сприяє емоційній залученості читачів до сюжету, що робить його основою для вивчення саспенсу в літературі.

1.4. Функції саспенсу в літературі

Читачі відчують напругу, коли сюжетна лінія розгортається, створюючи різні емоційні реакції. Напруга в літературі виконує кілька функцій, серед яких важливими є емоційний вплив та інтрига, які стимулюють інтерес до подальшого розвитку сюжету. Як вказують дослідження, організація наративу через структури саспенсу може викликати у читача когнітивно-афективні відповіді, що включають передбачення та емоційний відгук [26, с. 13]. Додатково, напруга може впливати на глибину персонажів, спонукаючи їх до певних дій, які, в свою чергу, надають розвитку сюжету нових відтінків. Твори літератури, в яких саспенс інтегровано в діалоги та опис, демонструють, як цей елемент сприяє емоційному залученню і формує причинно-наслідкові зв'язки в наративі [50]. Таким чином, саспенс виявляється потужним інструментом як для побудови інтриги, так і для розвитку ключових аспектів сюжету.

Розглянемо основні функції саспенсу в літературі детальніше:

- **Емоційний вплив на читача.** Одним із ключових аспектів літератури є здатність тексту викликати емоції в читача, що безпосередньо пов'язане з концепцією саспенсу. Саспенс формує напругу, що привертає увагу до подій, що розгортаються, і є важливим елементом наративу. Психологічний підхід підкреслює, що емоційні реакції читача залежать від його особистого досвіду та часу, протягом якого відбуваються події. Крім того, у текстах, наповнених саспенсом, характерні неочікувані повороти та загадки, які активізують читача, змушуючи його переживати за персонажів і намагатися передбачити їхню долю. Отже, саспенс не лише утримує увагу, а й створює глибокий емоційний зв'язок між читачем і артистичними образами, активно залучаючи його до розв'язання наративних та емоційних викликів.

- **Створення напруги та інтриги.** Створення напруги та інтриги є одним із ключових аспектів майстерності в наративному мистецтві. Залучення читача до сюжету відбувається через ретельно розроблені елементи, які викликають емоційні реакції та відчуття невідомості. Такі засоби як пророчі натяки, затримування інформації та поступовість у викладі подій, підсилюють відчуття напруги. Важливо також враховувати, що поєднання різних видів саспенсу, таких як наративний та діалогічний, може значно посилити загальне враження від твору. Таким чином, література стає ареною для дослідження глибин людських страхів і бажань, формуючи інтригуючий досвід для читачів.

- **Вплив на розвиток сюжету.** Завдяки саспенсу автор повільно підводить аудиторію до кульмінації, розкриваючи не всю інформацію одразу, а поступово, даючи читачу змогу побудувати власні теорії та поглибитись в розповідь. Напруга, яка утворюється впродовж усієї історії, робить кульмінацію ще більш вражаючою, оскільки вона дозволяє розрядити емоційне напруження та підтвердити чи, навпаки, спростувати очікування аудиторії. Наприклад, в чималій кількості літературних творів елементи структури розповіді формують не лише атмосферу тривоги, а й ведуть до логічних поворотів сюжету, які розкривають персонажів та їх мотивації [55, с. 68].

Творчість Хічкока демонструє схожі принципи: через динаміку взаємодії персонажів і слухачів, створюється напруга, яка веде до кульмінаційних моментів. Таким чином, саспенс не лише викликає емоційний відгук, а й служить важливим механізмом для формування основних подій у творі, що підкреслює його значення в усіх наративних жанрах [31, с. 145].

- **Розвиток персонажів через напругу.** У складній павутині наративу, персонажі часто проходять через еволюцію, зумовлену напругою, яка їх оточує. Відчуття нестабільності та тривоги не тільки сприяють розвитку сюжету, але й глибокому розкриттю внутрішнього світу героїв. Різноманітні емоційні стани, отримувані через напругу, дозволяють читачеві поділитися переживаннями персонажів, що, в свою чергу, активізує кожен сюжетний поворот [25, с. 260]. Напруга продовжує загострювати конфлікти, змушуючи героїв стикатися із власними страхами та вразливостями, що стає важливим елементом їхнього розвитку.

Напруга в літературі часто викликає глибокі моральні та етичні роздуми, оскільки вона спонукає читача до переосмислення власних цінностей і виборів. Особливо це виражається в емоціях, які викликані саспенсом: від страху до надії, від тривоги до полегшення. Автори часто використовують наративні техніки, щоб загострити етичні дилеми, на яких зосереджуються персонажі, підштовхуючи читача до аналізу їх рішень та дій [50, с. 37]. Напругу можна також розглядати через призму взаємодії з несподіваними здібностями персонажів [28, с. 224]. Ця динаміка не лише підкреслює моральні наслідки виборів героїв, але й збагачує літературний текст глибиною і складністю, відкриваючи нові шляхи для вдумливого обговорення етики у контексті саспенсу.

1.5 Механізми створення саспенсу

Автори використовують чималу кількість механізмів для створення саспенсу. Як правило, письменники застосовують не один, а відразу декілька способів, серед яких варто звернути увагу на основні:

1) передісторія або опис життя персонажів. Письменники часто прописують героїв зі складною долею та життям, про яке читачі дізнаються в ході оповіді. Коли виявляються приховані риси характеру персонажів, таким чином утворюючи внутрішній конфлікт, автоматично з'являється та розвивається саспенс у творі. Дізнавшись про справжню особистість героїв, у контексті розповіді, швидше за все, з'явиться напруга [46, с. 61].

2) кліфгенгер — художній прийом у літературі, який зображує головного героя в нестабільній ситуації, який стикається зі складною дилемою або шокуючим одкровенням наприкінці розділу чи епізоду. Характерною особливістю цього прийому є те, що у цей момент оповідь обривається, залишаючи розв'язку відкритою до появи продовження. Цей прийом часто використовують автори, щоб збільшити ймовірність того, що глядачі будуть зацікавлені у продовженні у надії дізнатися, чим закінчилася історія. Кліфгенгер покликаний стимулювати аудиторію продовжити читачи, щоб побачити як персонажі вирішують дилему [46, с. 61].

3) невизначеність - неоднозначні або не до кінця зрозумілі події, які сприяють фокусуванню уваги читача на окремих деталях [46, с. 62].

4) конфлікт - події, в яких виникає зіткнення інтересів та протиставлення мотивів. Автори художньої літератури доволі часто додають перешкоди та проблеми в сюжет твору. Це змушує героїв вступити в конфлікт, у якому вони, найімовірніше, опиняться у програшній ситуації, яка не залишить їм іншого вибору окрім як здатись. Щоб підтримувати достатній рівень напруги, складність конфліктів повинна збільшуватись упродовж усього сюжету, проблеми та негаразди мають наростати [46, с. 62].

5) спонукальний інцидент - стартовий момент, який запускає розвиток подій. Характер його може бути драматичний, інтенсивний або, навпаки, простий [24, с. 79].

6) відчуття нагальності або дискомфорту є першим елементом, що привертає увагу читача. Автор описує сцену, яка викликає дискомфорт або терміновість, залучаючи читача до подій уже з перших розділів твору [25, с. 82].

7) образ годинника обмежує часові рамки сюжету, відводячи героям чітко визначений період для здійснення важливих дій. Це один із ключових засобів створення напруги в художній літературі, адже часові обмеження додають динаміки та підсилюють напруження [25, с. 83].

8) приховування інформації та недомовки. Автори часто «розтягують» напружену ситуацію за допомогою, здавалося б, зайвої інформації, щоб відкласти момент розкриття істини й посилити напругу. Історія починається з обмеженого, але достатнього для зацікавлення опису, і протягом тривалого часу автори натякають, але не розкривають повністю, тим самим відволікаючи увагу читача [21, с. 56].

9) неочікуваний поворот подій – це непередбачувані ситуації, які стають перешкодою для запланованих дій героя. Персонаж змушений швидко адаптуватися до нових обставин, що створює додаткову напругу [21, с. 56].

10) кілька ліній атаки. Цей метод передбачає одночасну появу кількох конфліктів або проблем, які постійно тримають напругу та випробовують персонажа [21, с. 56].

11) таємниці у житті персонажів. У літературі жахів автори часто використовують цей прийом для підсилення напруги, адже загадки захоплюють увагу читача, заохочуючи його глибше зануритися в історію. [21, с. 56].

12) техніка коротких імпульсів – послідовність стислих нагадувань і ремарок. Автори жанру жахів застосовують цей прийом, щоб постійно

нагадувати про наближення небезпеки та загрози для життя персонажів [56, с. 75].

Висновки до розділу 1

Одним із ключових аспектів, порушених у дослідженні, є глибоке розуміння саспенсу як літературного явища, що безпосередньо впливає на емоційну реакцію читача. Встановлення зв'язку між структурними елементами наративу та психологічними аспектами сприйняття збагачує наше сприйняття саспенсу, підкреслюючи важливість активної ролі читача в цьому процесі. Як зазначено в розділі, основні теоретичні підходи, зокрема психологічний і структурний, пропонують багатогранні перспективи для аналізу, однак варто звернути увагу на їхнє інтегративне значення, що походить із взаємодії різних елементів твору. Наприклад, психологічний вплив емоцій на побудову напруги в творі корелює з формальними аспектами, що демонструють, як використання тропів і художніх засобів може знижувати або підвищувати рівень саспенсу. Отже, саспенс є не лише технічною конструкцією, але й важливим інструментом, який визначає емоційну глибину і сюжетну інтригу твору.

У контексті дослідження саспенсу в літературі важливе значення має розуміння теоретичних засад, які зумовлюють його ефективність. Психологічний підхід, наприклад, акцентує увагу на впливі емоцій на сприйняття твору, а також підкреслює важливість ролі читача у створенні напруги і тривоги. З іншого боку, структурний підхід ставить акцент на функціонуванні саспенсу в рамках наративної структури, досліджуючи, як певні тропи і художні засоби формують напругу в тексті. Формалістичний підхід, зосереджуючись на стилістичних елементах, дозволяє глибше зрозуміти механізми, через які автори досягають ефекту саспенсу. Отже, ці теоретичні принципи слугують основою для подальшого вивчення різних аспектів саспенсу, як у класичній, так і у сучасній літературі.

Вивчення саспенсу в літературі представляє значні виклики для літературного аналізу, оскільки воно вимагатиме інтеграції різних теоретичних підходів та аналізу тексту на декількох рівнях. Зокрема, психологічний підхід акцентує на емоційній реакції читача, підкреслюючи його роль у створенні саспенсу. Це підтверджується результатами дослідження, яке демонструє, що літературні тексти можуть викликати глибокі емпатичні відгуки у читача. Натомість структурний підхід фокусується на організації наративу та використанні художніх засобів, що підкреслюють напруженість. У результаті, ці підходи демонструють, що саспенс не лише формує сюжет, але й активно залучає читача до емоційної складової твору, що має значення для глибшого розуміння художнього тексту.

У контексті літературного аналізу, важливими аспектами майбутніх досліджень є не лише теоретичні підходи до саспенсу, але й новітні методології, які можуть значно розширити наше розуміння цього феномена. Вивчення напруги, як підкреслюється в потребує міждисциплінарного підходу, що включає психологічні, соціальні та культурні чинники. Це дозволить нам глибше усвідомити, як різні культурні контексти формують сприйняття саспенсу. Додатково важливо використовувати напругу не тільки як елемент наративу, але й як фактор, який може взаємодіяти з історичними змінами та соціально-політичними умовами. Перспективні напрямки дослідження мають також включати аналіз нових медіа, які переосмислюють традиційні форми саспенсу, зокрема в цифрових платформах і інтерактивних наративах. Таким чином, врахування цих аспектів відкриває нові горизонти для дослідження саспенсу у сучасній літературі.

Неперервна еволюція літературного саспенсу свідчить про його вічну природу, що адаптується разом із розумінням людських емоцій та психології. Цей феномен, далеко не односторонній, невтомно захоплює читачів через напруженість, яку створює художнє слово. Важливо зазначити, що саспенс виконує кілька функцій: він не лише стимулює емоційний відгук, а й активно

формує структуру наративу, впливаючи на розгортання подій та розвиток персонажів. Інтеграція різноманітних стилістичних прийомів і тропів ставить читача в становище очікування, примушуючи його зануритися у світ непередбачуваності. Це стало можливим завдяки мистецькому вмінню авторів виявляти психологічні механізми, що лежать в основі сприйняття саспенсу. Таким чином, можна стверджувати, що напруга в літературі залишається невичерпним джерелом натхнення для подальшого дослідження.

РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ СТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ СТВОРЕННЯ НАРАТИВНОЇ НАПРУГИ У РОМАНІ «СІМ СМЕРТЕЙ ЕВЕЛІН ГАРДКАСЛ»

2.0 Вступні зауваження до другого розділу

У сучасних літературних дослідженнях значну увагу приділено вивченню стилістичних засобів, які застосовуються для створення напруги в художніх творах. Напруга як літературний елемент дає змогу авторам не тільки привернути увагу читача, але й керувати його емоційними реакціями, посилюючи відчуття захоплення, тривоги або навіть страху. Завдяки вдало вибраним стилістичним прийомам письменники можуть майстерно зображати конфлікти, переломні моменти та приховані загрози, які підсилюють атмосферу і занурюють читача в сюжет. Важливо зазначити, що напруга, створена на стилістичному рівні, не лише забезпечує динаміку подій, але й підкреслює психологічні та емоційні стани персонажів, надаючи твору додаткового змісту та глибини.

2.1 Фоно-графічні стилістичні засоби

Фоно-графічний рівень охоплює засоби, які стосуються звукових та графічних особливостей мови. Основними засобами цього рівня є алітерація, асонанс, оноματοпея, та різноманітні графічні прийоми (наприклад, зміни в написанні слів, варіації шрифту) [9, с. 34].

- Оноματοпея

Оноματοпея в літературі є стилістичним прийомом, за допомогою якого звукова структура слова імітує або відтворює природні звуки, об'єкти чи явища. Вона надає текстам виразності та допомагає читачеві не лише уявити ситуацію, але й почути її. У літературі оноματοпея використовується для створення більш

глибокого занурення в атмосферу тексту, акцентуючи увагу на звукових аспектах описуваних подій, предметів або дій. [16, с. 41]

“Before long, the only sound is the dripping of my clothes on their nice clean floor. Plink. Plink. Plink” [58, с. 16].

Звукова мімікрія використовується для передачі атмосфери в описаний момент. Він передає відчуття героя від повторної дії. Тут він виходить з лісу, замучений, переляканий, брудний і безчесний, а перед ним стоїть чистий розгублений дворецький. З одягу героя на чисту і поліровану підлогу крапає, змушуючи його відчувати себе ще гірше. Кожна крапля, яка падає, схожа на звук у вухах чоловіка. Щоб змусити читача зрозуміти почуття героя в такий повний момент збентеження і використовувати звуко-імітаційні краплі: «ПЛИНК».

“She’s interrupted by a creaking sound from the corridor, followed by the squeak of hinges” [58, с. 111].

В цьому уривку ономапоєя використовується через слова "creaking" та "squeak", які передають звуки, що виникають у тексті. Ономапоєя імітує реальні звуки, зокрема скрип дерев'яної підлоги та завіс, завдяки чому читач може уявити атмосферу та відчувати момент напруги або тривоги. Ці звуки сприяють створенню напруженої атмосфери, викликаючи у читача відчуття, ніби щось може з'явитися або трапитися в наступний момент.

- Алітерація

Алітерація, як стилістичний прийом, полягає у повторенні однакових або подібних приголосних звуків на початку слів у межах одного речення або фрази. Це один із найдавніших і найпоширеніших стилістичних засобів, що використовується для створення ритмічності, мелодійності та підсилення емоційного впливу на читача. У літературі алітерація відіграє ключову роль в естетичній організації тексту, впливаючи на сприйняття та інтерпретацію певних образів і ситуацій. [62, с. 14]

“climbing the crumbling steps” [58, с. 15]

Тут повторюється приголосний звук "с" (к). Повтор "с" підкреслює крихкість і нестабільність, що створює відчуття небезпеки або ненадійності при підйомі по зруйнованих сходах.

"murderers don't show mercy" [58, с. 14]

У цьому випадку повторюється звук "m". Ця алітерація робить фразу більш різкою та емоційно насиченою, акцентуючи на жорстокості та безжальності, що асоціюється зі словом "murderers" (вбивці).

- Асонанс

Асонанс, як стилістичний прийом, полягає у повторенні однакових або подібних голосних звуків у тексті, що створює певний ритм, мелодійність або емоційний ефект. У літературі він часто використовується для створення музикальності тексту або підсилення його емоційної виразності. Асонанс сприяє збагаченню поетичних та прозових творів, надаючи їм особливого звукового колориту та допомагаючи підсилити певні ідеї чи емоції.

Згідно з дослідженням Річарда Кортума, асонанс в літературі має здатність впливати на сприйняття читачем емоційної тональності тексту. Баррон зазначає, що повторення певних звуків може викликати у читача певні асоціації та емоційні відгуки, що робить цей прийом особливо ефективним у поетичних і прозових творах. [40, с. 51]

"a sinister giggle drifting out of the walls" [58, с. 102].

В цьому уривку асонанс виражається через повторення голосного звуку "i" у словах "sinister," "giggle," та "drifting." Це повторення створює плавний, тягучий ритм, який додає відчуття тривожності та таємничості. Асонанс допомагає підкреслити незвичайність ситуації, а також сприяє атмосфері занепокоєння, оскільки повтор голосних уособлює певну безперервність і нав'язливість зловісного сміху, що відлунує зі стін.

- Використання курсиву

В цілому, курсив використовується для виділення фраз, що передають приховані думки чи припущення, підсилюючи таким чином психологічний

ефект і підкреслюючи невизначеність та напруженість ситуації. У романі “7 смертей Евелін Гардкастл” автор використовує виділення курсивом, щоб передати внутрішній діалог головного героя, думки, які йдуть від його істинної особистості [52, с. 425].

“She already knows” [58, с. 96].

Курсив тут підкреслює момент усвідомлення персонажем, що хтось інший вже володіє важливою інформацією. Це додає відчуття неминучості та тривоги, наче персонаж запізнився або недооцінив ситуацію.

“The footman’s work no doubt” [58, с. 114].

Виділення цієї фрази курсивом підкреслює впевненість персонажа у висновку, що певна подія чи злочин скоєний лакеєм. Курсив додає значущості цьому припущенню, вказуючи на важливість деталей, які розкриваються у сюжеті.

“Or another host” [58, с. 105].

Тут курсив акцентує увагу на альтернативному припущенні, що створює нову невизначеність. Це підсилює напругу, оскільки дозволяє читачеві зрозуміти, що існують інші можливі варіанти розвитку подій, які можуть бути ще небезпечнішими або тривожнішими.

2.2 Лексичні стилістичні засоби

Згідно з Кухаренко, основна функція слова полягає в позначенні, причому його денотативне значення є центральною семантичною характеристикою. Однак ця базова функція може бути акцентована через певні типи денотації, які додають експресивні, оцінні та суб'єктивні конотації. Кухаренко пояснює, що це включає заміну встановлених, загальноприйнятих назв — тих, що закріплені вживанням і зафіксовані в словниках, — новими, індивідуальними назвами, які відображають суб'єктивну точку зору мовця. Цей процес заміни назв зазвичай називається перенесенням, коли назва одного об'єкта переноситься на інший,

виходячи з їхньої схожості в таких аспектах, як форма, колір чи функція, або через їхній близький зв'язок, як-от причина і наслідок, частина і ціле, або матеріальна сутність. Кухаренко також підкреслює, що кожен тип такої заміни призводить до утворення стилістичного прийому, який також називається тропом. [14, с. 23]

• **Метафора**

Метафора - це троп, який передбачає приховане порівняння двох різнорідних явищ чи об'єктів, що допомагає авторам передати складні емоції або ідеї, роблячи текст більш виразним та емоційно насиченим. У наукових дослідженнях з літературознавства метафору часто аналізують як механізм концептуалізації реальності, оскільки вона здатна перетворювати буденні речі на значущі символи. Наприклад, у поетичному дискурсі метафора може використовуватись для відображення глибинних психологічних станів або екзистенційних тем, що не піддаються буквальному опису [41, с. 27].

*“How lost do you have to be to **let the devil lead you home?**”* [58, с. 14]

Тут метафора з образом диявола, який веде додому, передає відчуття крайнього відчаю і моральної розгубленості. Вона змушує читача замислитися, наскільки персонаж збився з правильного шляху, щоб довіритися такій темній силі. Цей образ підсилює напругу, створюючи уявлення про ситуацію, в якій персонаж готовий на відчайдушні кроки, що, ймовірно, призведе до небезпечних наслідків.

*“**Pity’s a fog** to become lost within”* [58, с. 20]

У цьому випадку метафора жалість як туман створює враження, що почуття жалю спантеличує персонажа, наче ховає істину чи вихід із ситуації. Туман, як правило, символізує невизначеність і перешкоду для ясного бачення, що підсилює відчуття пастки та безвихідності. Це викликає тривожність, натякаючи, що жалість може стати перешкодою, яка затуманює розум і заважає прийняттю правильних рішень.

*“**Confusion paints** his face”* [58, с. 95]

Тут метафора плутанини, яка розмальовує обличчя персонажа, передає відчуття розгубленості й невпевненості. Вона показує, що плутанина не просто впливає на його внутрішній стан, а й стає помітною назовні, що посилює враження безпорадності. Така метафора створює образ людини, яка явно втратила орієнтир і не здатна контролювати ситуацію, що підвищує напругу та тривожність для читача.

- Гіпербола

Функція гіперболи полягає у посиленні емоційної виразності тексту. Завдяки цьому засобу автори можуть зробити певні риси або явища більш виразними, підкреслити їхнє значення або вплив. Науковці також зазначають, що гіпербола сприяє створенню певної атмосфери або напруги, зокрема у творах детективного або фантастичного жанрів. Вона викликає у читача очікування на кульмінацію подій або на значний злам у розвитку сюжету. [6, с. 89]

*“The room is empty, and yet the steps seem to be **all around**”* [58, с. 102]

Ця фраза є гіперболічним висловлюванням, яке підкреслює відчуття того, що персонаж оточений звуками, навіть коли кімната порожня. Це створює відчуття тривоги, адже персонаж відчуває, ніби його переслідують, що посилює психологічну напругу.

*“against the wind and cold, **against the world itself**”* [58, с. 14]

Тут гіпербола підкреслює опір персонажа всьому, що його оточує. Висловлення “проти всього світу” демонструє величезну внутрішню боротьбу та самотність, яку відчуває герой. Це створює атмосферу відчаю та героїзму одночасно, оскільки персонаж відчайдушно намагається протистояти всьому, що його пригнічує.

*“**never-ending** road”* [58, с. 99]

Це гіперболічне висловлення також підкреслює відчуття безвиході. Висловлення про безкінечний шлях створює враження, що персонаж не має ні мети, ні кінця в своїй подорожі, що посилює напругу і відчуття застрягання.

- Персоніфікація

Персоніфікація або уособлення — вид метафори — вираз, що дає уявлення про який-небудь об'єкт, поняття або явище шляхом надання невласливих їм ознак, перейнятих з живої природи, перш за все — людських рис і якостей [8, с. 291]. Персоніфікація також може бути використана для вираження психологічного стану персонажів, коли внутрішні емоції чи стани проєктуються на зовнішній світ. Це дає можливість глибше зрозуміти внутрішній світ героїв і емоційний контекст ситуації.

“Cold air slaps me in the face” [58, с. 18]

У цій фразі холодному повітрю надано людську рису — можливість вдарити. Це створює образ, що холод не є лише фізичним явищем, а агресивною силою, яка намагається атакувати персонажа. Така уява підсилює відчуття небезпеки та тривоги, оскільки холод асоціюється з дискомфортом і ворожістю.

“fright sends me lurching towards the safety of the entrance hall visible”
[58, с. 102]

Тут страх персонується, оскільки він діє на персонажа, змушуючи його рухатися в бік безпеки. Ця персоніфікація підкреслює, що страх не є просто емоцією, а фізичною силою, яка контролює дії героя. Це створює відчуття терміновості та відчаю, оскільки персонаж змушений втікати від невідомої загрози.

“a whisper chasing me out” [58, с. 102]

У цій фразі шепіт також наділений людськими рисами, оскільки він переслідує персонажа. Це надає шепоту небезпечного, загрозливого характеру, ніби він є активним учасником ситуації, що підсилює атмосферу тривоги. Уявлення про те, що шепіт переслідує героя, викликає в читача відчуття небезпеки та інтриги, оскільки це може символізувати якусь таємницю або небезпечну інформацію, яка намагається дістатися до нього.

- Епітет

Епітет визначається як слово або фраза, що використовується для характеристики певного об'єкта чи явища, надаючи йому особливих, емоційно забарвлених рис. Як правило, епітети є прикметниками, але можуть бути й іншими частинами мови, які підкреслюють ознаку чи властивість. [10, с. 184]

*“It’s an **unpleasant** place, the **dark** wood and **scarlet** drapes bringing to mind an **overlarge** coffin, the coal fire breathing **oily** smoke into the air.”* [58, с. 29]

Епітет “unpleasant” відразу задає негативний тон опису місця. Це слово передає відчуття дискомфорту та небезпеки, що налаштовує читача на напружений настрій. Епітети “dark” і “scarlet” створюють візуально потужний образ, який асоціюється з таємничістю та небезпекою. “Dark wood” наводить на думку про щось похмуре і загрозливе, тоді як “scarlet” може символізувати кров або небезпеку. “Overlarge coffin” створює тривожний образ, наводячи на думку про смерть і страх. Епітет “oily” передає негативну конотацію диму, створюючи враження брудного, небезпечного вогню. Це також надає живого образу, де вогонь дихає, що підсилює не тільки відчуття динаміки, але й загрози.

*“Daniel’s tone is **dark**, his expression **brooding**”* [58, с. 92]

Опис тону і виразу Данієла за допомогою епітетів “dark” і “brooding” надає його образу таємничості та глибоких переживань. Це створює враження, що він може мати темні думки або наміри

*“**Heavy** steps disturb my reverie, each one **deliberate** and **slow**, as if determined to draw my attention”* [58, с. 102]

Епітет “heavy” підкреслює вагу і значущість кожного кроку, створюючи враження загрози або серйозності ситуації. Епітети “Deliberate and slow” акцентують увагу на навмисності і повільності кроків, підкреслюючи, що вони не просто випадкові, а мають на меті привернути увагу.

□ Антитеза

Антитеза або протиставлення – це стилістична фігура, побудована на підкресленому протиставленні або зіставленні протилежних явищ, понять, думок, почуттів, образів шляхом поєднання їх мовних виражень в одному

контексті для досягнення певного виражально-зображального ефекту. Едвард Корбертт вказує на те, що антитеза дозволяє автору передати напругу між добром і злом, що часто є центральною темою літературних творів [30]. Більше того, антитеза є одним із засобів створення динаміки та ритму в тексті. Це підтверджує інше дослідження, де автор стверджує, що за допомогою чітко окреслених протилежностей письменник досягає не тільки змістової, але й естетичної мети [48, с. 13].

*“Ravencourt is proving a **burden** rather than a **boon**”* [58, с. 93]

Тут антитеза створюється через протиставлення "burden" (тягар) і "boon" (благословення, користь). Від Рейвенкорта очікується допомога чи підтримка (як boon), але насправді він стає тягарем (burden), що різко порушує очікування. Цей контраст підсилює відчуття розчарування та пригніченості, оскільки ситуація не тільки несприятлива, але й несподівано погіршена. Це змушує читача відчувати загострене переживання персонажа, який очікував підтримки, але замість цього отримав додатковий тягар.

*“Every **little noise** is enough to set my already **overburdened heart** racing”* [58, с. 107]

Антитеза тут полягає у протиставленні маленьких шумів і великої реакції серця. Незначні звуки викликають потужну емоційну та фізичну відповідь, що підкреслює, наскільки герой емоційно та фізично виснажений. Це показує, що навіть незначні фактори можуть викликати надмірну реакцію, підсилюючи відчуття вразливості персонажа.

- Градація

Градація – розташування послідовно нагромаджуваних семантично близьких і (або) синтаксично однотипних компонентів конструкції в напрямі поступового наростання, посилення або (значно рідше) спаду, послаблення інтенсивності їх значення (з відповідним наростанням або спадом інтонації) [7, с. 20]

*“The world’s **shrivelling** beyond the windows, **darkening** at the edges and **blackening** at the centre”* [58, с. 113]

Градація проявляється у поступовій зміні стану світу: від "shrivelling" (зсихання), до "darkening" (потемніння) і, нарешті, до "blackening" (почорніння). Кожен етап — зсихання, потемніння і почорніння — додає новий рівень загрози, створюючи відчуття невідворотного наближення катастрофи. Опис поступово переносить читача від відносної стабільності до повної темряви і хаосу, що підсилює психологічне напруження.

- Порівняння

Порівняння - фігура мови, що полягає у зображенні особи, предмета, явища чи дії через найхарактерніші ознаки, які є органічно властивими для інших [6, с. 402]. Відомо, що порівняння можуть функціонувати як засіб підвищення впливу літературного твору на свідомість читача, викликаючи в нього асоціації, які поглиблюють сприйняття тексту [33, с. 388]

*“Framed mirrors line the walls, a wide staircase with an ornate railing sweeping up towards a gallery, a narrow red carpet flowing down the steps **like the blood** of some slaughtered animal”* [58, с. 16]

Порівняння червоного килима з кров'ю вбитої тварини підсилює атмосферу жорстокості та тривоги. Килим, який зазвичай асоціюється з розкішшю та величчю, тут порівнюється з кров'ю, що створює контраст і посилює відчуття загрози. Образ крові викликає у читача асоціації з насильством та небезпекою, що надає сцені відчуття смертельної напруги та підсилює передчуття чогось лихого.

*“the bathwater is **as black as my mood**”* [58, с. 28]

Порівняння чорної води з настроєм персонажа відображає його внутрішній стан – пригніченість, безнадію і темряву. Чорний колір символізує загрозу, невідомість і страх.

*“I **feel like a Christian** waiting for the first rocks to be thrown”* [58, с. 95]

Це порівняння викликає у читача асоціації з мучеництвом та жорстокою стратою. Порівняння персонажа з християнином, який чекає на перший кидок каменя, символізує відчуття неминучої небезпеки та безпорадності. Воно підсилює відчуття очікування катастрофи, що ось-ось настане.

2.3 Синтаксичні стилістичні засоби

Кухаренко [14, с. 38] підкреслює важливість довжини та структури речення як фундаментального аспекту стилістичного аналізу синтаксису. За словами автора, довжина мовної одиниці відіграє ключову роль в обміні інформацією, оскільки людський мозок ефективніше обробляє інформацію, коли вона розділена паузами. Хоча теоретично не існує лінгвістичних обмежень щодо довжини речення, і навіть надмірно довгі конструкції, що складаються з сотень слів, технічно можна вважати реченнями, їх ефективність у комунікації залежить від цих природних когнітивних обмежень.

- Повтор

Згідно з Грещук В., яка уклала короткий словник термінів стилістики української мови, повтор— фігура мови, що полягає у повторенні в певній послідовності звуків, слів або їх частин, висловів для досягнення відповідного виражального чи виражально-зображального ефекту [7, с. 74]

*“I **stop** suddenly, and they **stop** with me”* [58, с. 102]

Повтор акцентує увагу на моменті зупинки та привертає увагу до паралельного руху між персонажем і кимось або чимось, що його переслідує. Це створює відчуття синхронності та наслідування, наче за героєм уважно стежать або контролюють його кожен крок.

“‘Aiden Bishop,’ I say, wrapping my tongue around the vowels. ‘Aiden...Bishop. Aiden, Aiden, Aiden.’” [58, с. 109]

Повторення імені персонажа “Aiden” кілька разів підкреслює значущість цього імені для моменту та ситуації. Це надає тексту ритмічності та відчуття

зацикленості, що може відображати внутрішній стан персонажа, який або намагається зосередитися, або відчуває збентеження. Відчувається, що герой ніби намагається осягнути себе або зрозуміти щось важливе про свою особистість. Такий прийом може відображати внутрішній конфлікт чи навіть кризу ідентичності, натякаючи на те, що персонаж намагається знайти сенс у своєму імені або прийняти свою особистість. Це підсилює психологічну напругу, оскільки читач відчуває, що герой перебуває на межі розуміння чогось важливого.

- Анафора

Анафора утворюється повторенням певних звуків, слів чи синтаксичних конструкцій на початку суміжних мовних одиниць [7, с. 6]. Згідно з дослідженнями, анафора є частиною макропрагматичних риторичних стратегій, які забезпечують зв'язність і когерентність тексту. Вона слугує засобом повторення, що допомагає організувати інформацію та забезпечує легше сприйняття читачем, оскільки чітко виділяє центральні ідеї тексту [32, с. 57].

“Thirty seconds of indecision, thirty seconds to abandon somebody completely” [58, с. 13]

Анафора підкреслює відлік часу та невизначеність. Повторення фрази “thirty seconds” надає відчуття урочистості та невідворотності, акцентуючи на важливості кожної миті, коли персонаж мусить прийняти рішення або ризикує втратити можливість допомогти. Таким чином створюється відчуття, що час спливає, а вибір є вирішальним.

“He needs me to know it. He needs me to be afraid. For some reason, he needs me to suffer” [58, с. 13]

Повторення фрази “He needs me” тричі послідовно підсилює враження примусу або очікування з боку іншого персонажа. Це підкреслює емоційний та психологічний тиск, який головний герой відчуває, знаючи, що інша людина має над ним владу. З кожним повторенням напруження наростає, а читач

починає відчувати, що це “потрібно” інше є не просто вимогою, а примусовим, майже жорстоким наказом.

- Риторичні питання

Риторичні питання являють собою запитання, на які не очікується відповіді, оскільки вона очевидна або передбачувана з контексту. Основна функція риторичних питань полягає у тому, щоб підкреслити певну ідею або емоцію, надати тексту драматичного напруження, а також створити ілюзію діалогу з читачем [7]. З літературної точки зору, риторичні питання сприяють активації інтелектуальної та емоційної взаємодії між текстом і його аудиторією. Вони можуть викликати роздуми, підсилювати сумніви або підкреслювати певні контрасти в ідеях. [42]

Now why would Helena rip those out? [58, с. 112]

Це риторичне запитання підштовхує до роздумів про можливі мотиви персонажа, породжуючи сумнів і підозру. Замість того, щоб надати конкретну інформацію, питання залишає читача в невизначеності, створюючи відчуття таємниці та інтриги. Питання без відповіді підсилює напругу, оскільки наводить на думку, що за діями Гелени може стояти прихована причина.

“Could this be it? Could they really hate their own daughter enough to murder her?” [57, с. 91]

Ці питання акцентують увагу на мотивах і можливих жахливих діях батьків. Вони підштовхують читача до роздумів про те, чи здатні вони на такі дії, що створює атмосферу сумніву та моральної напруги. Читач починає розуміти, що ситуація є не просто складною, але й потенційно небезпечною та трагічною.

“but what if I was wrong?” [58, с. 100]

Це питання підсилює внутрішній конфлікт персонажа, адже сумнів у власних припущеннях створює атмосферу страху. Персонаж не впевнений, чи правильно він зрозумів ситуацію, і ця невизначеність нагнітає напругу, оскільки помилка може призвести до фатальних наслідків.

- Інверсія

У традиційному порядку слів (підмет — присудок — додаток) підмет зазвичай стоїть на першому місці, а інверсія змінює цей порядок, що дозволяє виділити певну частину речення. Цей прийом сприяє підвищенню емоційного напруження, створенню ритму або ускладненню висловлювання, що може мати вирішальне значення для створення атмосфери чи характеристики персонажів. Інверсія є важливим елементом поетичної мови, оскільки вона сприяє ритмічності та мелодійності тексту. Крім того, її використання часто спрямоване на створення ефекту несподіванки або підвищення уваги читача до певних деталей [33, с. 99]

*“Charlie had an argument with Lord Hard-castle that morning, **been fired he had**, so he decided to take severance”* [58, с. 232]

Інверсія змінює стандартний порядок слів “he had been fired” на “been fired he had”, акцентуючи увагу на результаті сварки— звільненні Чарлі. Це надає фразі більшої вагомості та драматизму, створюючи враження, що звільнення є ключовою подією з серйозними наслідками. Інверсія підкреслює цей момент, що додає напруги, адже саме через це рішення Чарлі вирішує піти.

*“**Should this conversation not go the way I want**, I’ll place the envelope where the other guests can find it”* [58, с. 100]

Використання інверсії замість прямого порядку “If this conversation does not go the way I want” надає реченню особливої формальності та загрозливого тону. Стає зрозуміло, що персонаж готовий до серйозних дій, якщо результат розмови буде несприятливим.

*“**Among the flames lies the encyclopaedia**, burnt to ash but holding its shape, a breath away from crumbling”* [58, с. 114]

Звичайний порядок “The encyclopaedia lies among the flames” змінюється на “Among the flames lies the encyclopaedia”. Це привертає увагу до полум’я як небезпечного середовища. Такий порядок слів зосереджує увагу на полум’ї

перед тим, як назвати предмет, який горить, підсилюючи відчуття нестабільності та потенційної загрози.

- Відокремлення

Відокремлення - це смислове та інтонаційне виділення у реченні одиничного або поширеного члена речення, який набуває внаслідок цього більшої синтаксичної самостійності [7, с. 10]

*“If she’s plotting to murder Evelyn this evening, then, **by Lord**, I mean to have it out of her”* [58, с. 101]

Фраза “by Lord” є відокремленою конструкцією, яка надає словам драматичності й інтенсивності. Це висловлювання підкреслює рішучість персонажа та надає йому більш загрозливого, майже жорстокого тону. Відокремлення підкреслює урочистість наміру і створює відчуття, що головний герой готовий діяти рішуче.

*“I stiffen, **coming to a halt**, sweat beading my brow”* [58, с. 102]

Використання відокремленої конструкції “sweat beading my brow” дозволяє зосередити увагу на фізичній реакції персонажа. Зупинка та піт, який виступає на лобі, підкреслюють його занепокоєння і страх. Відокремлення додає виразності, роблячи фізичний стан персонажа більш відчутним для читача.

*“By the time I reach my parlour, I’m soaked with sweat, **a knot in my chest.**”* [58, с. 107]

Фраза “a knot in my chest” також є відокремленою конструкцією, яка деталізує стан героя, показуючи, наскільки сильно він напружений. Вона підсилює фізичне відчуття напруги, додаючи до психологічного дискомфорту й стресу, які відчуває персонаж.

- Апосіопеза

Це фігура, основним призначенням якої є створення відчуття незакінченості, обірваності вислову з навмисним натяком на замовчування певного факту. Графічним виявом умовчання є наявність трьох крапок. [7, с. 6]

Застосування апосіопези особливо ефективно у тих випадках, коли автор прагне передати сильні емоції персонажів, такі як шок, гнів, здивування чи страх. Незавершеність думки або раптове переривання мовлення підсилює почуття напруження та викликає у читача бажання дізнатися більше. Цей прийом також дозволяє передати природність діалогу, адже в реальному житті люди не завжди закінчують свої фрази, особливо під час емоційних ситуацій. [27, с. 190]

“Please, Evie, it’s -” [58, с. 95]

Використання еліпса тут залишає фразу незавершеною, натякаючи на те, що говорять щось важливе, але це залишається невідомим. Це переривання створює відчуття невизначеності та тривоги, оскільки читач може лише здогадуватися, що хотів сказати персонаж, і чому його зупинили. Еліпс підсилює відчуття напруженої атмосфери, оскільки недомовленість залишає простір для припущень.

“‘Who are—?’ I croak” [58, с. 87]

Це переривання підкреслює шок або несподіванку персонажа, який не може закінчити питання. Еліпс підкреслює емоційну нестабільність, адже персонаж, очевидно, здивований або наляканий, що не дозволяє йому завершити свої думки

“My apologies, says Bell, I was -” [58, с. 97]

Ця незакінчена фраза створює відчуття раптової зміни або втручання, що порушує нормальний хід розмови. Еліпс показує, що персонаж збирається щось сказати, але його переривають. Це надає сцені більшої драматичності,

“‘What on earth...’ she mutters” [58, с. 111]

Персонаж починає висловлювати здивування або обурення, але еліпс залишає її думку недомовленою, підкреслюючи, що вона приголомшена або навіть налякана. Читач не знає, що саме так вразило героїню, і ця незавершеність створює відчуття таємниці і загрози.

- Асиндетон

Асиндетон або безсполучниковість - це стилістична фігура, що будується на пропускові сполучників між окремими складниками тексту [7, с. 9]. Асиндетон особливо часто використовується в поезії та прозі для передачі емоційного напруження, підкреслення важливих моментів або для створення відчуття спонтанності та хаосу

“There’s something colder, harder in his gaze, something trying to pry me open so it might peer inside” [58, с. 90]

У цьому прикладі перерахування деталей відбувається без використання сполучників, що надає реченню прискореного, уривчастого ритму. Це створює враження, що емоції або відчуття головного героя швидко змінюються, залишаючи мало часу для роздумів. Відсутність сполучників підсилює інтенсивність таємничої загрози, адже кожен елемент підкреслює невидиму силу, яка намагається проникнути в його думки.

“He returns with a glass of something and sits down, sipping it, his eyes never leaving mine, legs pressed together, shoulders bowed” [58, с. 99]

Тут асиндетон додає ритму та плавності опису, створюючи безперервну лінію дій та спостережень. Оскільки жодного сполучника не використано, кожен жест персонажа здається більш безперервним і контролюючим, підсилюючи атмосферу напруги та взаємної підозри. Речення, побудоване таким чином, змушує читача зосередитися на послідовності рухів, відчуваючи, як напруження наростає з кожною деталлю.

Висновки до розділу 2

У результаті аналізу стилістичних засобів створення напруги у романі «Сім смертей Евелін Гардкастл» було встановлено, що автор вміло використовує різні стилістичні прийоми для створення атмосфери напруги і постійного тривожного очікування. Стилiстичнi засоби охоплюють рiзнi рiвнi мови – вiд звукових елементiв до складних лексико-синтаксичних конструкцiй, якi

дозволяють не лише тримати увагу читача, а й впливати на його емоції, занурюючи його у події роману.

На рівні звукової організації тексту важливу роль відіграють такі прийоми, як алітерація та ониматопея. Вони допомагають створювати специфічну ритміку тексту, яка підкреслює небезпеку або напруженість моменту. На лексичному рівні метафори й гіперболи також сприяють нагнітання напруги. Метафори чітко відображають моральний стан персонажів, показуючи їх готовність приймати виклики та боротись за своє життя, що викликає у читача почуття занепокоєння. Антитеза і градація, створюють динаміку між протилежностями та поступово підсилюють емоційне напруження.

Синтаксичні прийоми, такі як інверсія і риторичні питання, також активно використовуються для підтримання напруженої атмосфери. Зміна звичного порядку слів привертає увагу до ключових моментів, тоді як риторичні питання змушують читача задуматися над можливими жахливими мотивами героїв, додаючи відчуття тривоги.

Важливо вказати, що для створення ефекту невизначеності автор найбільше використовує метафору, персоніфікацію, епітети та порівняння. На нашу думку, саме ці стилістичні засоби дозволяють у найкращий спосіб описати глибину переживань персонажів та створити детальний опис ситуації. Таким чином, стилістичні засоби в романі є ключовим інструментом для підтримання високого рівня напруги та емоційної залученості читача, що робить кожну сцену більш напруженою і тривожною. Завдяки цьому роман постійно тримає читача в стані передчуття неминучих драматичних подій.

РОЗДІЛ 3 ЛЕКСИЧНІ ТА СИНТАКСИЧНІ ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ НАПРУГИ

3.0 Вступні зауваження до третього розділу

Лексичні та синтаксичні засоби створення напруги є важливими складовими, що визначають ефективність вираження емоційних станів героїв, атмосферу подій та інтенсивність конфліктів у літературі. У сучасних дослідженнях цей аспект набув значної уваги, оскільки дозволяє глибше розкрити художній стиль автора, його творчу майстерність і здатність залучати читача у світ літературного твору.

На сьогоднішній день існує широкий спектр досліджень, присвячених аналізу засобів створення напруги у текстах різних жанрів, зокрема в прозі, поезії та драматургії. Вчені відзначають, що напруга може виникати завдяки багатству лексики, яка не лише підсилює емоційне забарвлення тексту, але й формують у читача специфічні візуальні та аудіальні образи [2, с. 24]. Також важливу роль відіграють синтаксичні структури, які створюють ефект динаміки, ритмічної напруженості та акцентуації на ключових моментах сюжету [20, с. 150].

Зокрема, Марія Анастасова наголошує, що напруження в тексті нерідко досягається через свідому маніпуляцію ритмом та інтонацією фраз, а також через подання конфліктів та емоцій через експресивну лексику і фразеологізми. Важливим також є використання коротких, рваних фраз, які підкреслюють динаміку дії та посилюють відчуття небезпеки або невизначеності [22, с. 54].

3.1 Лексичні засоби створення напруги

У своїй книзі "A Linguistic Guide to English Poetry" Джеффри Ліч розглядає різноманітні стилістичні засоби, зокрема, способи підбору лексики, які

допомагають авторам створювати напругу в текстах. Ліч аналізує, як вибір слів і стилістичні прийоми формують емоційний відгук у читача, а також надає інструменти для досягнення ефекту напруги через такі методи [43, с. 115]:

1. Конкретика та образність: Ліч наголошує на тому, що конкретні образи, які апелюють до відчуттів читача, підсилюють напругу. Наприклад, використання зорових (світло, темрява, тіні), слухових (шум, шепіт, тріск), тактильних (холодний, вологий, жорсткий) слів дозволяє створити деталізовану атмосферу, яка викликає в читача тривожні асоціації. Чим більше читач "відчуває" описане, тим сильніше зростає напруга.

2. Використання дієслів дії та сильних дієслів: Ліч рекомендує обирати активні дієслова, що передають динаміку та небезпеку (наприклад, «розбився», «прокрався», «застиг»), замість статичних або менш яскравих дієслів. Сильні дієслова можуть вказувати на швидкість або силу дії, а також створюють гострі, чіткі образи, які підсилюють відчуття напруги.

3. Епітети з негативним забарвленням: Використання прикметників із негативною конотацією також є важливим способом створення напруженої атмосфери. Ліч вказує, що епітети на кшталт «тьмянний», «пустельний», «тривожний» підсилюють ефект небезпеки і невизначеності, дозволяючи читачу глибше зануритися в атмосферу напруги.

4. Семантичні поля, пов'язані з темрявою і невідомістю: Ліч підкреслює ефективність тематичних груп слів, що пов'язані з темрявою, ніччю, безпекою та небезпекою. Такі семантичні поля сприяють створенню певної передчуттєвої атмосфери. Наприклад, слова, що асоціюються з темрявою («морок», «тьмянний», «темрява»), і невідомістю («загадковий», «незнаний») підсилюють відчуття тривоги.

5. Звукова організація тексту: Звуки слів також відіграють важливу роль у створенні емоційного відгуку. Ліч акцентує увагу на звукових ефектах — алітерація та асонанс можуть додати тексту ритмічності, що підсилює відчуття

тривоги. Наприклад, повторювані звуки, такі як "ш" або "с", можуть імітувати шепіт або інші зловісні звуки, посилюючи відчуття страху.

Таким чином, підхід Ліча базується на комплексному використанні образності, дієслівної динаміки, тематичної лексики та звукових ефектів, які в сукупності створюють напружену та емоційно насичену атмосферу, що утримує увагу читача та викликає відчуття тривоги і непередбачуваності [43].

Розглянемо як С. Тертон у своєму романі використовує лексичні засоби для створення напруги, яка базується на описі психоемоційний станів персонажів. Проаналізувавши типи лексики та семантичні поля, ми умовно поділили лексику на наступні види:

- **Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості**

"I forget everything between footsteps." [58, с. 11]

Ця фраза вказує на фрагментовану свідомість, ніби персонаж ледве тримається за своє відчуття себе або неперервність. Кожен крок стає ізольованою подією, підкреслюючи його плутанину й натякаючи на втрату пам'яті або відчуття загубленості в власному розумі.

"My mind has gone blank. I don't know who Anna is or why I'm calling her name. I don't even know how I got here." [58, с. 11]

Ця фраза підсилює відчуття дезорієнтації та відчуженості від реальності.

"Cold air slaps me in the face, reviving me a little." [58, с. 18]

Холод описується як фізичний шок, який на мить повертає персонажа до реальності. Цей момент показує, наскільки вразливим є його стан, що лише різкі відчуття можуть пробитися крізь його затуманений розум.

"It's an unpleasant place, the dark wood and scarlet drapes bringing to mind an overlarge coffin, the coal fire breathing oily smoke into the air." [58, с. 29]

Тут образи "coffin" і "oily smoke" та прикметники "unpleasant", "dark", "scarlet" викликають похмурий, майже задушливий настрій. Порівнюючи

кімнату з труною, автор натякає на теми смерті, занепаду або ув'язнення, підсилюючи відчуття тривоги. Використання прикметників

*“Daniel approaches, a **ghost in the glass**. ”* [58, с. 30]

Опис Даніеля як “примари у склі” надає йому моторошного, примарного вигляду, розмиваючи межу між живим і мертвим. Це може натякати як і на емоційну відстороненість Даніеля так і на те, що сприйняття персонажа є ненадійним, коли він бачить оточуючих як привидів, а не як реальних людей .

*“The **room is empty**, and yet the **steps seem to be all around**, mimicking my hobbling gait.* ” [58, с. 102]

Відчуття кроків, що оточують персонажа в порожній кімнаті, навіює параною. Це підсилює відчуття підвищеної вразливості персонажа, ніби він застряг у місці, де все здається оманливим.

*“It yearns for **north**, so I point myself **east**, against the **wind and cold**, against the world itself.* ” [58, с. 14]

Ця фраза символізує спротив і боротьбу, коли персонаж йде проти своїх інстинктів. Його рішучість “йти проти світу” підкреслює його ізоляцію й протидію, ніби він бореться проти долі або невідворотної сили.

*“The **world’s shriveling** beyond the windows, **darkening** at the edges and **blackening** at the centre.* ” [58, с. 113]

“Стискання” і “потемніння” світу за вікнами відображає погіршення психічного стану персонажа або наближення небезпеки. Це натякає на втрату надії чи ясності, ніби його реальність буквально і фігурально зменшується й розпадається.

- Описова лексика з сенсорними деталями

Звуки:

*“It floods the forest, **sharp with fear**, and is **cut silent** by a gunshot.”* [58, с. 13]

Звук пострілу, що різко обриває звуки страху, створює миттєвий контраст, який лякає та підвищує напругу. Це змушує читача відчувати момент небезпеки, ніби все навколо зупинилося в страху.

*“Before long, the only sound is the **dripping** of my clothes on their nice clean floor. **Plink. Plink. Plink.**”* [58, с. 16]

Монотонне капання води підкреслює тишу та самотність сцени, нагнітаючи відчуття незатишку і небезпеки. Це може також натякати на повільний плин часу в момент напруги.

*“There’s a **tremendous thump** behind me, and I spin towards the **noise**.”* [58, с. 37]

Раптовий звук за спиною персонажа змушує його і читача насторожитися, створюючи відчуття загрози.

*“The **squeak of hinges** echoes down the corridor.”* [58, с. 111]

Скрипіння дверей викликає асоціації з покинутими чи таємничими місцями. Такий звук нагадує фільми жахів, підсилюючи тривожну атмосферу.

*“My **heartbeat thuds loudly**, reverberating in my ears as I stand frozen.”* [58, с.304]

Гучне серцебиття підкреслює страх персонажа. Відчуття, коли власний пульс здається гучним, передає читачеві високий рівень адреналіну та переживань.

Запахи:

*“The air is **thick with mildew** and the **dampness** of decay.”* [58, с. 38]

Запах цвілі та гниття створює відчуття закинутості й розкладання, яке викликає відразу і страх перед невідомим. Запахи розпаду натякають на загрозу, приховану в старому чи небезпечному місці.

*“A plume of black smoke escapes from the chimney, carrying the **stench of burning coal and horsehair**.”* [57, с. 39]

Неприємний запах горіння надає сцені похмурості й асоціюється з чимось старим або зруйнованим. Такий запах створює атмосферу давньої загрози або чогось темного і важкого.

“The sharp, metallic tang of blood fills my nostrils.” [58, с. 71]

Металевий запах крові – індикатор небезпеки чи насильства. Це підсилює інстинктивну реакцію страху або тривоги, показуючи, що персонаж або хтось поруч зазнав болю.

“The room is smothered in the scent of hot wax and stale flowers.” [58, с. 184]

Поєднання гарячого воску та зів'ялих квітів може натякати на траур або смерть, створюючи атмосферу покинутості й запустіння, що додає сцені похмурості.

- **Лексика, яка описує емоційний стан героїв та їхнє ставлення до ситуації:**

“Thirty seconds of indecision, thirty seconds to abandon somebody completely.” [58, с. 15]

Ця фраза передає відчуття вагомості моменту. Невизначеність та страх прийняття рішення стають центральними, показуючи, наскільки складно і болісно це може бути. Це підсилює напругу, бо читач розуміє, що будь-яке рішення має серйозні наслідки, і почуття невідворотності додає психологічної глибини.

“Anger’s solid, it has weight. You can beat your fists against it. Pity’s a fog to become lost within.” [58, с. 20]

Тут гнів та жалість набувають фізичних властивостей, що надає емоціям більшої реальності. Гнів описаний як щось матеріальне, з чим можна боротися, що говорить про силу і напруження цієї емоції. Жалість, навпаки, стає нематеріальною, туманною, в яку легко заблукати. Це підсилює відчуття втрати

контролю та внутрішньої боротьби, надаючи ситуації більшої складності та тривожності.

“Swallowing my nerves, I wipe the rain from my eyes.” [58, с. 15]

Згадка про "проковтування нервів" підкреслює, як персонаж намагається впоратися з хвилюванням і страхом, змушуючи себе залишатися зібраним. Це свідчить про його внутрішню напруженість, і читач відчуває цю боротьбу, бачачи, як герой намагається придушити свої страхи, щоб продовжити діяти в складній ситуації.

“There’s something colder, harder in his gaze, something trying to pry me open so it might peer inside.” [58, с.90]

"Холодний" і "жорсткий" погляд натякає на емоційну дистанцію та, можливо, приховану агресію чи байдужість. Опис спроби "зазирнути всередину" створює враження вторгнення в особистий простір, загострюючи відчуття уразливості персонажа.

“Concern drags me to my feet and into the hall.” [58, с. 111]

Занепокоєння персонажа описане так, ніби це фізична сила, яка змушує його діяти, навіть всупереч волі. Такий опис демонструє емоційну силу занепокоєння і підкреслює напругу, яку герой відчуває. Читач відчуває, що персонаж перебуває в стані, коли більше не може ігнорувати ситуацію, що додає відчуття неминучості та тиску.

- **Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками**

*“I spin, seeking the voice, dizzying myself, glimpsing her between distant trees, a woman in a **black dress running for her life**.”* [58, с. 12]

Опис жінки в чорній сукні, яка "біжить заради свого життя", асоціюється з панікою і страхом, викликаючи у читача відчуття терміновості й загрози. Чорна сукня — символ смерті та трауру — натякає на те, що вона в небезпеці або вже приречена, і цей образ створює відчуття неминучого кінця.

*“I’m searching for **my own grave**.”* [58, с. 33]

Ця фраза надає ситуації елемент фаталістичної приреченості. Пошук "власної могили" не лише передає відчуття загрози життю, а й додає темний, метафізичний аспект, де персонаж ніби підсвідомо готовий прийняти свою смерть або відчуває її близькість.

*“My brother was **murdered** by a chap called Charlie Carver.”* [58, с. 33]

Вбивство брата згадане відкрито, що створює різкий, шокуючий контраст з іншими фразами. Це нагадування про реальність смерті в житті персонажа підкреслює небезпеку, з якою він має справу, і створює відчуття постійної загрози з боку інших людей.

*“I turn for the drawing room, only to find the doorway blocked by **a huge black crow.**”* [58, с. 36]

Ворона є традиційним символом смерті та нещастя. Її присутність у дверному проході — ніби бар'єр між персонажем і безпекою — створює відчуття передвісника неминучої загрози або фатального події, додаючи елемент надприродного страху.

*“A **dying bird** thrashes the last of its life away among the weeds.”* [58, с. 37]

Образ пташки, яка б'ється в останні моменти свого життя, символізує боротьбу зі смертю, що вже неможливо зупинити. Це зображення нагадує про крихкість життя і наближення смерті, підкреслюючи приреченість ситуації і додаючи відчуття незворотного кінця.

- **Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя**

*“I **stop breathing, listening fiercely.**”* [58, с. 13]

Затамовування подиху відображає крайню зосередженість персонажа та його тривогу. Це показує, що він у стані повного настороження, боячись зробити навіть зайвий вдих, щоб не пропустити важливий звук. Фраза "listening fiercely" підкреслює цей момент напруги, відображаючи його гострий страх і очікування небезпеки.

“Sweat beads my brow, my stomach churns as I reach the door.” [58, с. 64]

Опис фізичних реакцій — піт на чолі та тривожне скручування в животі — демонструє нервозність і страх персонажа. Така фізична відповідь підсилює відчуття тривоги і викликає в читача співпереживання, адже ці реакції знайомі всім. Це зображення показує, наскільки персонаж наляканий, і дозволяє читачеві буквально відчувати цей страх.

“My heart leaps.”[58, с. 127]

Стрибок серця є класичним фізичним проявом різкого емоційного збудження, що може бути викликано страхом, радістю чи здивуванням. Такий вираз підкреслює, що персонаж переживає сильну, раптову емоцію, яка змушує його тіло реагувати миттєво. Це додає динамічності та інтенсивності його відчуттям, даючи читачеві зрозуміти силу цих емоцій.

“My jaw dropping as my gaze sweeps the room.” [58, с. 16]

Відвисла щелепа — явний фізичний прояв здивування чи шоку. Це показує, що персонаж абсолютно приголомшений побаченим. Така реакція робить емоцію героя більш зрозумілою і близькою для читача, дозволяючи йому розділити момент несподіванки та збентеження.

“My blood runs cold, freezing me in place.” [58, с. 13]

Холод, який пронизує персонажа, відображає його страх і заціпеніння. Це посилює моторошне очікування, змушуючи читача відчувати момент паралізуючого жаху.

“I look at my hands. They’re clutched so tightly my fingernails are digging into my palms.” [58, с. 38]

Напруженість, яка відображається через фізичну реакцію, демонструє рівень страху чи стресу персонажа. Це робить сцену більш відчутною для читача, передаючи їм сильні емоції через фізичний біль.

“I follow, my fingers brushing the cold, damp wall beside me.” [58, с. 370]

Дотик до холодної та сирої стіни створює відчуття дискомфорту, нагнітаючи відчуття, що персонаж перебуває в непривітному або загрозливому місці.

*“My body **trembles** after the run, the **guilt nudging** me forward towards Anna’s scream.”* [58, с. 13]

Фізичне тремтіння та почуття провини створюють напруження, яке мотивує персонажа, показуючи, що, незважаючи на страх, він має продовжувати рух уперед. Це створює емоційний тягар і додає гостроти його переживанням.

3.2 Синтаксичні засоби створення напруги

Згідно з дослідженнями Даніела Кендела та Ганса Хоукена, побудова речень є важливим інструментом для створення напруги у тексті. Їхні роботи підкреслюють, що граматична структура речень, використання риторичних прийомів і ритмічність впливають на відчуття тривоги та очікування. Ось ключові методи, які вони виділяють:

Короткі та уривчасті речення

Кендел підкреслює, що короткі та уривчасті речення створюють відчуття гострої небезпеки та нагальності. Їх застосування, особливо в момент кульмінації чи кризи, змушує читача швидше сприймати події, що відбуваються, підвищуючи емоційний накал [30, с. 184]. Хоукен також вважає короткі речення потужним засобом для створення ефекту раптовості або небезпеки. Уривчаста структура передає відчуття уривчастого дихання чи нервової напруги героя, додаючи тексту драматизму [37, с. 278].

“How did—’ —’ I’m cut short by the sight of my own hands.” [58, с. 11]

Перерваний монолог передає миттєвий шок персонажа. Це відчуття раптового усвідомлення чи страху створює ефект несподіваного відкриття, змушуючи читача відчувати це переживання разом із персонажем.

“- Please, Evie, it’s - “ [58, с. 95]

Затримка у реченні через перервану думку натякає на нерішучість або потребу зупинити чи заспокоїти когось. Це коротке, уривчасте звернення відображає терміновість або емоційну складність моменту, коли персонаж не може або не хоче висловити все до кінця.

“- *‘Who are—?’*” *I croak* [58, с. 87]

Перерване запитання показує, що персонаж намагається отримати важливу інформацію, але щось (страх, здивування) заважає йому завершити думку. "Croak" (хрипіння) натякає на приглушеність голосу або страх, що додає емоційної інтенсивності і робить момент більш напруженим.

“- *But-*” [58, с. 96]

Одне слово, залишене без завершення, створює відчуття раптової паузи, наче персонаж намагається щось сказати, але його перебивають або він не може висловити свої думки до кінця. Така уривчастість передає невпевненість або шок, підкреслюючи стан безвиході.

Довгі, насичені деталями речення

Кендел зазначає, що довгі речення, насичені деталями, уповільнюють ритм тексту, створюючи відчуття напруженого очікування. Наприклад, коли речення містять численні описи, читач відчуває, що події розгортаються повільніше, і це дозволяє посилити почуття тривоги. Хоукен додає, що детально насичені речення можуть створити ефект зосередження на деталях, підвищуючи відчуття зануреності. Це допомагає читачеві глибше сприйняти атмосферу і посилює відчуття невизначеності, коли описані дії або обставини здаються надто складними чи заплутаними.

“I spin, seeking the voice, dizzying myself, glimpsing her between distant trees, a woman in a black dress running for her life” [58, с. 12]

Речення переповнене короткими, уривчастими діями, які, однак, зливаються в одне довге ціле. Це створює відчуття поспішності та хаотичності дій персонажа, ніби він намагається охопити всі деталі одночасно.

Нагромадження цих елементів відображає його паніку і змушує читача затамувати подих, слідкуючи за кожним його рухом.

“Wary of making too much noise, I brush aside the low-hanging branches, searching for something I don’t really want to see.” [58, с. 13]

Довге речення з повільним розвитком дії відображає напруженість моменту, коли персонаж боїться видавати звук і одночасно йде до чогось, чого воліє не бачити. Кожна деталь — від обережного відхилення гілок до пошуку чогось лякаючого — додає відчуття неминучої небезпеки, нагнітаючи тривогу в читача.

“The murderer’s gift jiggles in my pocket and dreading what I might find I plunge my hand inside, withdrawing a silver compass.” [58, с. 14]

Ця фраза складається з багатьох послідовних дій, кожна з яких підсилює відчуття страху і небезпеки. Спочатку персонаж відчуває «дар убивці», що викликає в нього внутрішнє хвилювання. Потім описано, як він, незважаючи на страх, занурює руку в кишеню. Така детальна послідовність дій створює психологічну напругу і відчуття, що персонаж стикається з чимось страшним або небажаним.

“I tell him everything, from the murder in the forest and my first day as Bell, right through to the never-ending road and my recent conversation with Daniel.” [58, с. 99]

Це довге речення передає відчуття важкості й навантаженості інформацією, яку герой змушений поділитися. Кожен додатковий елемент розповіді — від вбивства до зустрічей і розмов — посилює відчуття обсягу та значимості того, що відбулося, викликаючи в читача тривогу від усвідомлення всіх заплутаних деталей і подій, які герой намагається передати.

Використання пауз, тире та трикрапки

Хоукен вказує, що паузи, виражені тире або трикрапкою, додають ритму тексту і створюють ефект очікування. Наприклад, використання трикрапки після несподіваного факту або дії змушує читача зупинитися та обміркувати

події, що посилює елемент невідомості [37, с. 279]. Дослідник вважає, що тире і трикрапка є засобами для зображення внутрішнього стану персонажів — їхнього страху, нерішучості або неспокою. Такі паузи часто зустрічаються в тексті в моменти, коли персонаж сумнівається чи вагається, і це підсилює відчуття напруги.

“She’ll soon be embarking on a brand-new adventure, and...” he pauses, eyes on the table, ‘Well, she’s going to be married to Lord Cecil Ravencourt.’” [58, с. 121]

Трикрапка перед паузою і візуальне відвернення очей персонажа показують його хвилювання або нерішучість. Це натякає, що він може говорити про щось делікатне або болюче. Така пауза викликає у читача цікавість та напружене очікування, посилюючи емоційний ефект від того, що персонаж говорить важливу новину.

“‘So you’ve already been me... this me, Ravencourt, I mean?’ I say.” [58, с. 90]

Трикрапка в середині фрази показує плутанину або розгубленість героя, оскільки він намагається зрозуміти складну ситуацію. Це передає його внутрішню напруженість, створюючи ефект розірваних думок, що відображає заплутаність його усвідомлення і сприйняття ситуації.

“‘And this... the final line, where you say...’” [58, с. 98]

Використання трикрапки показує, що персонаж вагається або має емоційну реакцію на те, що хоче сказати. Пауза створює відчуття, ніби він затримується перед важливою чи тривожною інформацією,

“‘What on earth...’ she mutters” [58, с. 111]

Трикрапка наприкінці цієї фрази передає здивування і нерозуміння персонажа, якого щось застало зненацька.

“‘Thought... saw Sutcliffe,’ he yells back, about half the words carrying through the music, ‘... costume.’” [58, с. 128]

Використання трикрапки для позначення пауз у фразі під час голосного крику показує, що частини його слів губляться в шумі музики. Це створює ефект фрагментарності і додає напруженості, оскільки читач змушений інтерпретувати його слова, спираючись на уривки, а не на повне повідомлення.

Зміна типів речень: питання та імперативи

Використання питань вводить читача у стан невизначеності та сумнівів, змушуючи його зупинитися та замислитися. Це підвищує емоційне залучення, адже читач сам починає шукати відповіді, переймаючись ситуацією. Імперативні речення («Тікай!», «Не оглядайся!») створюють ефект раптовості та активізують читача, змушуючи його відчувати занепокоєння або терміновість. Використання наказових речень посилює відчуття небезпеки, створюючи момент емоційного впливу на читача [53, с. 15].

- Питальні речення:

“What kind of man am I?” [58, с. 13]

Це питання натякає на кризу ідентичності персонажа. Воно показує, що герой сумнівається в собі, що викликає у читача цікавість до того, які вчинки чи думки привели до такої саморефлексії. Це питання також підсилює напругу, оскільки воно вказує на можливість темної чи прихованої сторони героя, про яку читач ще не знає.

“Do I really want to test the limits of his mercy?” [58, с. 14]

Автор показує страх персонажа перед потенційною небезпекою, якщо він перетне певну межу. Його сумніви й нерішучість підсилюють напругу, оскільки читач розуміє, що персонаж зважується на ризик або небезпечне випробування, яке може призвести до серйозних наслідків.

“After all, why kill Anna and spare myself if there wasn’t some grander plan behind it?” [58, с. 18]

Питання натякає на присутність великої, зловісної змови або прихованого плану. Воно підштовхує читача до роздумів про можливі мотиви й причини, що

стоять за смертю Анни, і змушує задуматися про те, чи є герой наступною мішенню. Така постановка питання додає елемент невизначеності та загадковості, що підсилює тривожність.

“What does this devil want from me that he couldn’t take in the forest?” [58, с. 18]

Це питання висловлює здивування й страх перед зловісним персонажем (названим «дияволом»), чиї мотиви залишаються незрозумілими. У ньому закладений натяк на невідому загрозу, яка може бути ще більшою, ніж небезпека в лісі. Така постановка питання підсилює напругу, оскільки читач відчуває, що існує щось небезпечне і таємниче, що буде розкрито пізніше.

“Why else would they choose such a sinister location and hour for the meeting?” [58, с. 40]

Це питання підкреслює, що герой відчуває загрозу або підозру щодо вибору місця та часу зустрічі, вбачаючи в цьому щось зловісне. Це змушує читача задуматися про те, чому локація вибрана так, ніби зустріч має небезпечний чи потаємний характер, і викликає відчуття, що героєві доведеться зіткнутися з небезпекою.

- Окличні речення та імперативи

“Help me!” [58, с. 12]

Це окличне речення відображає розпач і страх персонажа, який звертається за допомогою. Стислість і сила цього заклику створюють відчуття терміновості та небезпеки. Читач відчуває, що персонаж опинився в критичній ситуації, яка потребує негайного втручання, і це підсилює напругу.

“Don’t just stand there, you devil!” [58, с. 16]

У цьому імперативному окличному реченні виражено гнів або відчай героя, який звертається до когось, кого вважає зловмисником або байдужим до його долі. Використання слова "диявол" посилює емоційну силу фрази, натякаючи на те, що інший персонаж може бути ворожим або загрозливим. Це

створює атмосферу протистояння та небезпеки, яка підтримує напруженість ситуації.

"We must warn her!" [58, с. 90]

Цей оклик, що містить імператив, вказує на те, що персонажі відчують надзвичайну потребу попередити когось про небезпеку. Слово "must" підкреслює важливість дії, змушуючи читача відчувати тиск часу і неминучість загрози. Такий заклик до дії натякає на невідворотність чогось небезпечного, що додає відчуття тривоги.

Висновки до розділу 3

Розглянувши лінгвістичні засоби створення напруги, ми визначили, що вони є надзвичайно важливими для досягнення емоційного впливу на читача та підтримання інтересу до сюжету. Аналіз лексичних і синтаксичних елементів показав, як різні мовні прийоми сприяють зростанню емоційної напруги та занурюють читача у внутрішній світ персонажів. На прикладах із твору ми побачили, що лексичні засоби, такі як конкретика, образність, негативно забарвлені епітети, тематичні групи слів, а також звукопис, ефективно створюють атмосферу загрози та тривоги. Опис сенсорних деталей через тактильні, слухові й запахові характеристики допомагає глибше передати фізичні й психологічні переживання героїв, викликаючи у читача відчуття безпосередньої присутності та співучасті.

Не менш важливими виявилися синтаксичні засоби. Короткі та уривчасті речення посилюють темп у момент кульмінації, що підвищує напругу і динамізм сцени. Довгі речення з насиченим описом, навпаки, сповільнюють ритм, дозволяючи читачу відчувати зростаючу небезпеку і глибше усвідомити невизначеність ситуації. Використання риторичних запитань і імперативів робить текст більш інтерактивним, залучаючи читача до роздумів над мотивами і можливими наслідками дій персонажів.

Таким чином, лінгвістичні засоби не лише підтримують напругу, але й структурують внутрішні емоції героїв та їхні реакції, що створює додатковий психологічний рівень оповіді. Завдяки ретельно підібраним лексичним і синтаксичним прийомам, автори можуть вдало маніпулювати емоційним станом читача, що є важливим елементом у створенні захопливого і напруженого сюжету.

ВИСНОВКИ

Саспенс — це багатогранне явище, що є важливим елементом побудови наративу та слугує каталізатором для емоційного залучення аудиторії. Він визначається як напруга, створена через невизначеність, затримку інформації чи відкладання розв’язання, що породжує стан очікування і гострий інтерес до подальшого розвитку подій. Саспенс відіграє незамінну роль у літературі та інших видах мистецтва, охоплюючи драматичну, ситуаційну та конфронтаційну напругу, які спрямовані на викликання певних психологічних реакцій у аудиторії. На мовному рівні саспенс формується через використання різних стилістичних, лексичних і синтаксичних засобів, таких як метафори, оксиморони, контраст, передвістя, утримання інформації та інші. Вони сприяють створенню емоційного та інтелектуального залучення читача, поглиблюючи емпатію та інтерес до сюжету.

У роботі було проаналізовано 340 випадки використання лінгвістичних засобів для створення напруги в романі Сім смертей Евелін Гардкастл. Синтез стилістичних засобів показує, що серед фоно-графічних стилістичних засобів найчастіше використовується алітерація (36,1%), курсив (27,9%), та ониматопея (26,2%), менш вживаними є асонанс (9,8%). Серед лексичних стилістичних засобів для створення саспенсу автор віддає перевагу епітету та метафорі (по 23,6%), персоніфікація використовувалась у 22,4% випадків, антитеза, гіпербола та порівняння використовуються у менше ніж 8% випадків, іронія та градація займають менше 5% кожна. Щоб підсилити відчуття напруги С. Тертон часто використовує синтаксичні стилістичні засоби, а саме: апосіопезу (25%) і відокремлення (22,4%), риторичні питання (15,8%), анафору (14,5%), інверсію (по 10,5%), найменше зустрічаються повтор (9,2%) та асиндетон (2,6%).

При виборі лексичних засобів для створення напруги автор здебільшого використовує лексику пов’язану з небезпекою, смертю та їх передвісниками

(25,9%). Часто напруга передається за допомогою опису фізичних реакцій героїв (21,6%), майже в однаковій кількості використовується описова лексика з сенсорними деталями (19%), характеристика стану дійових осіб та навколишнього середовища (18,1%) та зображення ставлення героя до ситуації (15,5%). Щодо синтаксичних засобів, які створюють саспенс, С. Тертон надає перевагу як довгим, насиченим деталям (33%), так і коротким, уривчастим (29,4%) реченням. Питання для створення відрчуття напруги використовувались рідше - у 14,7% випадків, імперативи - у 10,7%, тире та трикрапки - у 12,2%.

Аналіз показав, що для створення напруги найбільш ефективними стилістичними засобами є алітерація, курсив, епітет, метафора, апосіопеза та відокремлення; найбільш вживаною є лексика пов'язана зі смертю та небезпекою, а речення повинні бути довгими та насиченими деталями.

Перспективи майбутніх досліджень вбачаються у глибшому вивченні лінгвістичних засобів створення напруги, які використовує С. Тертон у своїх творах та описі його авторського стилю.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бацевич Ф. Основи комунікативної девіатології. Львів : Львівський національний університет ім. І.Франка, 2000. 236 с.
2. Білогур А. М. Лінгвістичний статус та особливості перекладу стилістично маркованої лексики (на прикладі творів Стівена Кінга) : master's thesis. 2021. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/86435>(дата звернення: 24.11.2024).
3. Близнюк Г. В. Дослідження стилістичних засобів для створення напруги за книгою «Сім смертей Евелін Гардкасл» Стюарта Тертона. *Магістерські студії*. 2024. № 5. С. 3–12.
4. Близнюк Г. Теоретичне підґрунтя вивчення засобів створення напруги в літературі. *МАТЕРІАЛИ студентської наукової конференції Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*, м. Чернівці, 16–18 квіт. 2024 р. Чернівці, 2024. С. 34–36.
5. Божко О. С. Атмосфера «саспенс» як домінантна ознака літературного жанру «фентезі». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. 2017. № 67. С. 51–54.
6. Волков А. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці : Золоті литаври, 2001. 634 с.
7. Грещук В. Стилїстика української мови. Короткий словник термінів. Івано-Франківськ : НАІР, 2023. 82 с.
8. Звонська Л. Л., Корольова Н. В., Лазер-Паньків О. В. Енциклопедичний словник класичних мов. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2017. 389 с.
9. Калита А. А. Фонетичні засоби актуалізації смислу англійського емоційного висловлювання. Київ : Видавничий центр КДЛУ, 2001. 351 с.
10. Ковальчук А. Семантика літературно-художнього образу гарячих напоїв у серії книг "Теплі історії". *Українознавство*. 2019. № 2. С. 179–191.

11. Кондратенко І. С. Лінгвостилістичні засоби створення атмосфери жаху в прозі Говарда Лавкрафта і їх відтворення в українськомовному перекладі : магістерська дисертація. Київ, 2020. 110 с.
12. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : Знання, 2008.
13. Кузнєцова Г. В., Кузнєцова І. English for students of philology (англійська мова для студентів-філологів) : Методичні рекомендації. Житомир : Видавництво ЖДУ імені Івана Франка, 2013. 158 с.
14. Кухаренко В. Практикум з стилістики англійської мови. Вінниця : Нова книга, 2000. 160 с.
15. Лободзінська К. А. Лінгвостилістичні засоби створення наративної напруги в англomовній літературі жахів: перекладацький аспект : магістерська дисертація. Київ, 2021. 153 с.
16. Мамич М. В., Шевченко-Бітенська О. В. Практична стилістика : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2023. URL: <https://doi.org/10.32837/11300.26533>(дата звернення: 24.11.2024).
17. Різун В. В., Мамалига А., Феллер М. Нариси про текст : теоретичні питання комунікації і тексту. Київ, 1998. 334 с.
18. Савчук Р. І. Теорія художнього наративу в контексті когнітивно-семіотичної інтерпретації французького прозового тексту. *Science and education a new dimension*. 2017. № 124. С. 66–68.
19. Сітко А. В. Використання результатів контрастивних досліджень у перекладознавстві. *Наукові записки. Серія : філологічні науки (мовознавство)*. 2013. № 116. С. 199–202.
20. Ткачук Т. В. Відтворення функції експресивного синтаксису в оповіданні артура конана дойла «пістрява стрічка». *Nova filologiâ*. 2021. Т. 2, № 81. С. 148–154. URL: <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2021-81-2-22>(дата звернення: 24.11.2024).

21. Штипа В. М. Лінгвістичні засоби створення напруги у художньому творі та їх переклад (на матеріалі роману Ноа Гоулі «За мить до падіння» : магістерська дисертація. Київ, 2020. 90 с.
22. Anastasova M. Patterns of creating suspense in stephen king's the shining. *English studies at NBU*. 2016. Vol. 2, no. 1. P. 43–58. URL: <https://doi.org/10.33919/esnbu.16.1.4>(date of access: 24.11.2024).
23. Anxiety symptomatology and subjective-cardiac responding to a suspenseful movie clip. / P. A. Kirk et al. *PsyArXiv Preprints*. URL: <https://osf.io/preprints/psyarxiv/dqhnx>(date of access: 04.11.2023).
24. Barthes R. Introduction of structural analysis of the narrative. Birmingham : CCCS, 1966.
25. Beecher D. Suspense. *Philosophy and literature*. 2007. Vol. 31, no. 2. P. 255–279. URL: <https://doi.org/10.1353/phl.2007.0022>(date of access: 24.11.2024).
26. Bermejo-Berros J., Lopez-Diez J., Gil Martínez M. A. Inducing narrative tension in the viewer through suspense, surprise, and curiosity. *Poetics*. 2022. P. 101664. URL: <https://doi.org/10.1016/j.poetic.2022.101664>(date of access: 24.11.2024).
27. Biggerstaff D. Qualitative research methods in psychology. *Psychology: selected papers*. Rijeka, Croatia, 2012. P. 190–193.
28. Burke K. A rhetoric of motives. Berkeley : University of California Press, 1969. 340 p.
29. Burnham M. Narrative. *Transoceanic america*. 2019. P. 23–46. URL: <https://doi.org/10.1093/oso/9780198840893.003.0001>(date of access: 24.11.2024).
30. Candel D. The rhythms of narrative tension and its cultural satisfaction. *English text construction*. 2018. Vol. 11, no. 2. P. 169–199. URL: <https://doi.org/10.1075/etc.00008.can>(date of access: 25.11.2024).
31. Classical rhetoric for the modern student / ed. by C. R. J. 1951-. 4th ed. New York : Oxford University Press, 1999. 562 p.

32. Cockcroft R. Rhetorical affect in early modern writing: renaissance passions reconsidered. New York : Palgrave Macmillan, 2003. 209 p.
33. Crystal D. Dictionary of linguistics and phonetics. Wiley & Sons, Incorporated, John, 2009. 560 p.
34. Dell'Agnese C. What are they not telling you? Dialogue's creation of suspense in literary fiction : Thesis. 2018.
35. Ferstl E. C., von Cramon D. Y. The role of coherence and cohesion in text comprehension: an event-related fMRI study. *Cognitive brain research*. 2001. Vol. 11, no. 3. P. 325–340. URL: [https://doi.org/10.1016/s0926-6410\(01\)00007-6](https://doi.org/10.1016/s0926-6410(01)00007-6)(date of access: 24.11.2024).
36. Heylighen F. Life is an adventure! An agent-based reconciliation of narrative and scientific worldviews. *SSRN electronic journal*. 2011. URL: <https://doi.org/10.2139/ssrn.3075423>(date of access: 24.11.2024).
37. Hoeken H., van Vliet M. Suspense, curiosity, and surprise: how discourse structure influences the affective and cognitive processing of a story. *Poetics*. 2000. Vol. 27, no. 4. P. 277–286. URL: [https://doi.org/10.1016/s0304-422x\(99\)00021-2](https://doi.org/10.1016/s0304-422x(99)00021-2)(date of access: 25.11.2024).
38. Iwata Y. Creating suspense and surprise in short literary fiction : a stylistic and narratological approach : thesis. 2009. URL: <http://etheses.bham.ac.uk/id/eprint/284/>(date of access: 24.11.2024).
39. Kidd D. C., Castano E. Reading literary fiction improves theory of mind. *Science*. 2013. Vol. 342, no. 6156. P. 377–380. URL: <https://doi.org/10.1126/science.1239918>(date of access: 24.11.2024).
40. Kortum R. D. Onomatopoeia, assonance, and alliteration. *Varieties of tone*. London, 2013. P. 51–52. URL: https://doi.org/10.1057/9781137263544_8(date of access: 24.11.2024).
41. Lakoff G., Johnson M. Metaphors we live by. University of Chicago Press, 2008.
42. Lanham R. A. A handlist of rhetorical terms. University of California Press, 1991. URL: <https://doi.org/10.1525/9780520912045>(date of access: 24.11.2024).

43. Leech G. N. Linguistic guide to english poetry. Taylor & Francis Group, 2016. 256 p.
44. Mäenpää M. Co-created mobile narratives : монографія. Vantaa : University of Turku, 2013. 203 p.
45. Measuring suspense in real time: a new experimental methodology / M. Bentz et al. *Scientific study of literature*. 2024. Vol. 12, no. 1. P. 92–112. URL: <https://doi.org/10.61645/ssol.182>(date of access: 24.11.2024).
46. Mojalefa M. J., Phala R. S. The technique of flashback in selected Northern Sotho literary texts. *Literator*. 2005. Vol. 26, no. 2. P. 59–82. URL: <https://doi.org/10.4102/lit.v26i2.228>(date of access: 24.11.2024).
47. Narrative tension within the framework of cognitive modeling. *Cognition, communication, discourse*. 2018. No. 16. URL: <https://doi.org/10.26565/2218-2926-2018-16-04>(date of access: 24.11.2024).
48. Palupi M. E. An analysis of figurative language used in poem of the echoing green by william blake. *Journal of english language and literature (JELL)*. 2021. Vol. 6, no. 2. P. 9–20. URL: <https://doi.org/10.37110/jell.v6i2.131>(date of access: 24.11.2024).
49. Pianzola E. Looking at narrative as a complex system: the proteus principle. *Research gate*. 2018.
50. Pütz B. Dramatic suspense. *The classical review*. 2002. Vol. 52, no. 1. P. 37–39. URL: <https://doi.org/10.1093/cr/52.1.37>(date of access: 24.11.2024).
51. Reading a suspenseful literary text activates brain areas related to social cognition and predictive inference / M. Lehne et al. *Plos one*. 2015. Vol. 10, no. 5. P. e0124550. URL: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0124550>(date of access: 24.11.2024).
52. Saldanha G. Emphatic italics in english translations: stylistic failure or motivated stylistic resources?. *Meta*. 2011. Vol. 56, no. 2. P. 424–442. URL: <https://doi.org/10.7202/1006185ar>(date of access: 24.11.2024).

53. Silva M., Cain K. The use of questions to scaffold narrative coherence and cohesion. *Journal of research in reading*. 2017. Vol. 42, no. 1. P. 1–17. URL: <https://doi.org/10.1111/1467-9817.12129>(date of access: 25.11.2024).
54. Slobodian N. Oral narrative: the interdisciplinary nature of research and the problem of definition. *Studia methodologica*. 2024. No. 57. P. 72–83. URL: <https://doi.org/10.32782/2307-1222.2024-57-7>(date of access: 24.11.2024).
55. Suspense: conceptualizations, theoretical analyses, and empirical explorations (lea's communication series). Lawrence Erlbaum, 1996. 376 p.
56. The multiplicity of the detective thriller as literary genre. 2003. URL: <http://library.cuhk.edu.hk/record=b5896108>(date of access: 24.11.2024).
57. The video game theory reader 2 / ed. by P. Bernard, W. M. J. P. New York : Routledge, 2008. 430 p.
58. Turton S. The 7 ½ deaths of evelyn hardcastle. Tantor Media, Inc, 2018. 528 p.
59. Vervaeck B., Herman L. Handbook of narrative analysis : монографія. London : University of Nebraska Press, 2019. 243 p.
60. Voices of suspense and their translation in thrillers. Rodopi B.V. Editions, 2014. 300 p.
61. Vorobyova O., Lychak O. Reproducing the atmosphere of suspense in literary translation (a study of d. brown's novel "angels and demons" and its ukrainian translation). *Advanced linguistics*. 2023. No. 12. URL: <https://doi.org/10.20535/2617-5339.2023.12.290472>(date of access: 24.11.2024).
62. Wales K. Dictionary of stylistics. Taylor & Francis Group, 2014.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Таблиця А. 1

Лексичні стилістичні засоби створення напруги

Назва лексичного стилістичного засобу	Приклад використання
Антитеза	I'm half hysterical, my heart beating hard enough to shatter my ribs. I want to laugh and cry, to pick up a weapon and throw myself at Stanwin, screaming.
Антитеза	I sit dumbly, struggling to take everything in, wishing for the clarity of Ravencourt's mind. So much has happened, so much I can't quite piece together. I already felt as if I was staring at the clues through a foggy magnifying glass, and now Evelyn's here, tugging a bedsheet over Millicent's face, calm as a summer day. Try as I might, I can't keep up.
Антитеза	'How—' 'It's a very long story,' she says. 'And I'm afraid we're somewhat pressed for time.'
Антитеза	These are the missing moments that transform Evelyn from the brave, kind woman I met as Bell into the suicidal heiress who'll take her life by the reflecting pool.
Антитеза	I came here voluntarily, and Anna did not. The Plague Doctor brought her to Blackheath for a reason, and I have no idea what that could be. Whoever Anna really is, I'm following her blindly
Антитеза	Loathing and love swirl within her eyes, the shape of Derby's secrets visible in the fog
Антитеза	Our eyes meet, mine doubtful and his appealing. I can't help but submit.
Антитеза	I'm going after the footman,' he says, that handsome face of his caught somewhere between fear and excitement.
Антитеза	Among the flames lies the encyclopaedia, burnt to ash but holding its shape, a breath away from crumbling
Антитеза	Every little noise is enough to set my already overburdened heart racing
Антитеза	I'm already on my fourth day, and Ravencourt is proving a burden rather than a boon.
Антитеза	Neither feels right, and yet there's a pull in the name
Антитеза	There's no way to know whether I'm moving towards help, or blundering away from it.

Антитеза	I must have been running but I can't remember why.
Епитет	Blowing smoke out through his nostrils, he grins as though we've shared some private joke. He's moving with assurance, the confidence of a man living in a world of premonitions. A dispiriting contrast to my shaking hands and thudding heart. He's got something planned and until I know what it is, I can't do anything but wait.
Епитет	Shielding his cigarette from the wind, he lights it at the third try, illuminating a face that's as hollow-eyed as those of the statues beside him. I have a gun pointed at him and somehow he still has the upper hand.
Епитет	The stars are cowards, closing their eyes as we creep closer to the graveyard, and by the time Daniel pushes open the gate, our only light's the flickering glow of his storm lantern. We're shielded by the trees back here, muting the storm which makes its way through to us in sharp gusts, daggers of wind slipping through the cracks in the armour of the forest.
Епитет	He has the eyes of a fanatic, eager and imploring, wild and desperate. He has as much riding on the outcome of this moment as I do.
Епитет	A clean, empty hunting sack is tied to his waist, and with mounting horror I remember how he tossed a full sack at Derby's feet, the material so blood soaked it hit the ground with a wet slap
Епитет	Even in her small fingers, it seems an inconsequential thing, more decoration than weapon, an embarrassing way to end a life.
Епитет	There's something else down here, something deeper than my host's grief, something that belongs to Aiden Bishop. It's raw and desperate, sad and angry, beating at the core of me. Derby's grief has revealed it, but hard as I try I can't quite pull it up, out of the dark.
Епитет	'They'll be ready when you need them,' says Cunningham, appearing through the fog and crouching by my chair. There's a pleased grin on his face I can make neither head nor tail of. 'Who'll be ready?' I say, looking at him.
Епитет	The odds are slim.
Епитет	The lamps have been lowered to dim flames. It's quiet and oppressive, a forgotten edge of the world. I'm halfway up the passage when I notice a splash of red emerging from the shadows

Epitет	The picture of his grandchildren is cracked and smeared with blood, his Bible discarded, his medical bag tossed on the floor, its contents scattered across the bed. Bloody water fills the sink, my shirt in his bathtub. His surgery can't look much worse after an amputation
Epitет	'Our last conversation was rather abrupt,' he says. 'So I thought you might report on your progress. Have you discovered—'
Epitет	I'm coughing blood, red drops spattering my pillow. I'm back in the butler, my aching body screaming as my head jerks upwards.
Epitет	Crossing the reception room previously guarded by Stanwin's bodyguard, I open the door into the blackmailer's bedroom. It's a desolate place, the floorboards barely covered by a threadbare rug, a single iron bed pushed against the wall, flakes of white paint clinging stubbornly to the rust.
Epitет	Something cold touches my fingers, and, looking down, I discover my hand has closed around a heavy cigarette box on a shelf. Derby's arming himself.
Epitет	'Jonathan Derby's waiting for you in the nursery,' I hear the burly fellow tell Stanwin. 'Good,' says Stanwin, drawers scraping open. 'Let me get changed for this hunt and we'll go and have a word with the greasy little bugger.'
Epitет	The furniture lies under yellowed sheets, black mould growing up from the hems. The windows are covered in old newspaper, the walls little more than rotting boards. There's another door on the far wall, but it's closed. They must be in there.
Epitет	Recalling those ghostly steps and that evil laughter is enough to raise goose bumps on my neck
Epitет	The looming shape of Blackheath appears through the gaps in the trees. I've come out around the back of the house, which is in an even worse state of repair than the front.
Epitет	A rotten fence marks out the garden around the back of the cottage, most of the slats having collapsed after years of neglect. Great piles of purple and yellow flowers run wild in every direction, red berries dangling from stems winding up the fence posts.
Epitет	White-hot anger explodes out of me. Without thinking, I slap her across the face and shove her backwards, advancing on her a the devil's own wrath
Epitет	I bellow in fury, finding myself looking into a pair of brown

	eyes peering out from behind a porcelain beak mask
Епітет	Not a face, a mask. A white porcelain beak mask.
Епітет	It's an eerie sight, mournful even, and though the absences are notable, everybody seems to be going out of their way to avoid noting them.
Епітет	We rise in a damp cloud of sweat, Cunningham dabbing the perspiration from my forehead before handing me my cane.
Епітет	The footman's presence has transformed Blackheath, its leaping shadows and blind corners populating my imagination with a hundred horrible deaths at his hands.
Епітет	After a brief hesitation, I begin walking again, those ghostly steps trailing me.
Епітет	Heavy steps disturb my reverie, each one deliberate and slow, as if determined to draw my attention.
Епітет	There's something colder, harder in his gaze, something trying to pry me open so it might peer inside.
Епітет	I awake wheezing, crushed beneath the tremendous monument of my new host's stomach. The last thing I remember is collapsing exhausted on the road after walking.
Епітет	Why else would they choose such a sinister location and hour for the meeting?
Епітет	There's a tremendous thump behind me, and I spin towards the noise.
Епітет	Unfortunately, we're alone, which was almost certainly his intention, I realise with growing alarm.
Епітет	I turn for the drawing room, only to find the doorway blocked by a huge black crow
Епітет	It's an unpleasant place, the dark wood and scarlet drapes bringing to mind an overlarge coffin, the coal fire breathing oily smoke into the air.
Епітет	Embarrassed, he turns his back on my disappointment and disappears into the cold corridor, the fire flickering uncertainly as the door closes behind him.
Епітет	Anna?' he asks in a hushed voice.
Епітет	Before long, the only sound is the dripping of my clothes on their nice clean floor. Plink. Plink. Plink
Епітет	Anna's body must be near, but I'm terrified of the killer's reaction should I arrive upon it.
Епітет	There's no response, just the fading echo of the pistol's report
Епітет	I spin, seeking the voice, dizzying myself, glimpsing her between distant trees, a woman in a black dress running for

	her life
Гіпербола	The picture of his grandchildren is cracked and smeared with blood, his Bible discarded, his medical bag tossed on the floor, its contents scattered across the bed. Bloody water fills the sink, my shirt in his bathtub. His surgery can't look much worse after an amputation
Гіпербола	By now the steps aren't bothering mimicking me, they're dancing, that giggle seeming to come from every direction.
Гіпербола	Evelyn isn't merely being murdered, she's being embarrassed, dominated. Every choice has been taken from her
Гіпербола	'We've done this dance many times before, you and I, more than even I can recall. Loop after loop, I've set you the task of solving Evelyn Hardcastle's murder, and it's always ended in failure.
Гіпербола	I'm half hysterical, my heart beating hard enough to shatter my ribs. I want to laugh and cry, to pick up a weapon and throw myself at Stanwin, screaming.
Гіпербола	It feels like the entire house is shaking with their ascent.
Гіпербола Гіпербола	All that was of value has been taken. I see conviction enough to raise armies and burn churches.
Гіпербола	I tell him everything, from the murder in the forest and my first day as Bell, right through to the never-ending road and my recent conversation with Daniel.
Гіпербола	Agony.
Гіпербола	I don't even have a name. Every memory I had a few seconds ago is gone
Гіпербола	My mind has gone blank. I don't know who Anna is or why I'm calling her name. I don't even know how I got here
Іронія	Tonight, as every night, Evelyn's going to kill herself and if this morning's actions are any guide, my attempts to paddle away from the disaster may only hurry us towards it.
Іронія	Unlike your rivals, you came to Blackheath voluntarily. Everything that's happening today, you brought upon yourself.'
Іронія	I came here to prevent somebody attacking Evelyn, believing I'd unearth a murderer in the process. Instead, I caused the very thing I was trying to stop.
Іронія	Could this be it? Could they really hate their own daughter enough to murder her?"
Іронія	My brother was murdered by a chap called Charlie Carver,

	one of our groundskeepers,' says Michael calmly,
Іронія	I'm searching for my own grave.
Іронія	The murderer's gift jiggles in my pocket and dreading what I might find I plunge my hand inside, withdrawing a silver compass
Іронія	Wary of making too much noise, I brush aside the low-hanging branches, searching for something I don't really want to see.
Метафора	The stars are cowards, closing their eyes as we creep closer to the graveyard, and by the time Daniel pushes open the gate, our only light's the flickering glow of his storm lantern. We're shielded by the trees back here, muting the storm which makes its way through to us in sharp gusts, daggers of wind slipping through the cracks in the armour of the forest.
Метафора	Loathing and love swirl within her eyes, the shape of Derby's secrets visible in the fog
Метафора	I drop to my knees, clutching my temples as old memories erupt.
Метафора	'Wait... I need to... why did...' My words are sludge, thick in my mouth. 'You asked me... you asked... my memory...'
Метафора	If you really want me to escape Blackheath, why stack the deck against me? There must be better alternatives
Метафора	Time seems to hang as the chessboard turns in the air, an impossible object in flight, my future clinging onto its surface for dear life.
Метафора	Though Stanwin hasn't done or said anything threatening, Derby's afraid of him. My pulse is tapping that out in Morse code
Метафора	His hatred is viscous, it has texture. I could wring it out of the air and bottle it
Метафора	'Do that and you make an enemy of her,' he hisses, looking around to make sure we're not being overheard. 'At which point, any hope of genuinely helping her goes up in smoke.'
Метафора	My mind is clogged up by a hundred small questions, but none of them is going to do me any good in this forest, so I push them to one side and go in search of Bell, finding him bent double and trembling with exertion.
Метафора	Fate's leading me around by the nose.
Метафора	Agitation rubs me up and down, blood thumping in my ears. I feel tired and raw, the air made of sandpaper.
Метафора	Death's rolled his dice and Evelyn's paid her debt.

Μεταφορα	A ripple of conversation washes over the crowd as heads turn to look at one another
Μεταφορα	His mouth is moving frantically, but his words are lost in the music and laughter
Μεταφορα	They're lightless, expressionless. Empty doorways without a coherent thought behind them
Μεταφορα	I follow glimpses – the glint of a mask, the swirl of a cloak – but he's fog in a forest, impossible to snatch hold of.
Μεταφορα	Shock becomes confusion, then disgust; their faces a perfect reflection of my own feelings.
Μεταφορα	The evening meal is lit by candelabra and beneath their flickering glow lies a graveyard of chicken bones, fish spines, lobster shells and pork fat
Μεταφορα	His voice hardens.
Μεταφορα	The world's shrivelling beyond the windows, darkening at the edges and blackening at the centre
Μεταφορα	'Aiden Bishop,' I say, wrapping my tongue around the vowels. 'Aiden... Bishop. Aiden, Aiden, Aiden.'
Μεταφορα	That warning was a down payment on the blood and pain to come
Μεταφορα	We'll meet soon, little rabbit.
Μεταφορα	He seems diminished, as though our conversation were a desert he's spent a week crossing.
Μεταφορα	I crumble from the inside out.
Μεταφορα	Hushed laughter turns my blood to dust.
Μεταφορα	I don't know what to expect from my remaining four hosts – though Daniel seems capable enough – but it feels as though the Plague Doctor is stacking the deck against me."
Μεταφορα	I don't know what to expect from my remaining four hosts – though Daniel seems capable enough – but it feels as though the Plague Doctor is stacking the deck against me."
Μεταφορα	Even as I say it, a suspicion begins to dawn on me.
Μεταφορα	A hand rocks my shoulder.
Μεταφορα	I'm not sure what his game is, dressing up like that, but I can't seem to shrug off his warnings.
Μεταφορα	A small splash of blood smears the window, a dying bird thrashing the last of its life away among the weeds and withered flowers below.
Μεταφορα	I'd be surprised if they had,' he says, waving away my question with a gloved hand.
Μεταφορα	Daniel approaches, a ghost in the glass.

Метафора	Pity's a fog to become lost within
Метафора	Anger's solid, it has weight. You can beat your fists against it.
Метафора Метафора	I'd never have found this place, and yet I cannot shake the feeling that I've been lured into a trap. Swallowing my nerves, I wipe the rain from my eyes and cross the lawn, climbing the crumbling steps to the front door.
Метафора	It's some minutes before my fear thaws sufficiently for me to move and even then I'm forced to lean against a nearby tree to rest
Метафора	My blood runs cold, freezing me in place. I don't dare look over my shoulder.
Персоніфікація	Fear prickles my spine. This is the moment Gold warned me about. The
Персоніфікація	moment which drove him mad. Out there in the dark, the footman's waiting with his knife.
Персоніфікація	Mistaking his meaning, hope flares in my chest, fizzling again when I see his smirk.
Персоніфікація	My gaze falls on the fireplace and its anaemic flames. Odd, considering how cold the bedroom is.
Персоніфікація	Rage snatches me up by the strings, flinging me at him, but he catches my fist in the air, spinning me around as one of his huge arms crushes my throat. His breath is on my neck, rotten as old meat
Персоніфікація	Doors are hanging off their hinges, revealing state rooms covered in dust and four-poster beds collapsed in on themselves. The air scratches my throat as I breathe it
Персоніфікація	His gaze lands on me like a boulder in the lap
Персоніфікація	I search for some encouraging platitude, but her doubts have crawled under my skin, and they're beginning to itch
Персоніфікація	God only knows how long I walk before I finally stumble upon the ruins of what must be Charlie Carver's old cottage. Fire has hollowed it out, consuming most of the roof, leaving only the four blackened walls.
Персоніфікація	Mud sucks at my boots as I hurry into the gloom of the trees, desperation tugging me along by a leash.
Персоніфікація	A vein pulses in her forehead, indignation bubbling beneath every word. She takes a step forwards, jabbing a finger into my chest as she speaks.
Персоніфікація	Pain stirs me, every breath painful.
Персоніфікація	The shot has shattered my nerves.

Персоніфікація	The silver pistol flashes as Evelyn raises it to her stomach, the gunshot slicing through conversation and music.
Персоніфікація	Nobody else has seen her and the commotion's building again, the temporary fuss of the announcement already fading
Персоніфікація	The orchestra is silenced, the laughter and chatter slowly dying down as all heads turn towards their host.
Персоніфікація	The darkness swirls, taking shape, solidifying as it sweeps inside, candlelight dripping onto a pale face.
Персоніфікація	The young man's expression immediately darkens, and as the waiter retreats, he passes the message to his sister, the gloom washing over her face as well.
Персоніфікація	Concern drags me to my feet and into the hall, where Helena's bedroom door creaks back and forth in a breeze.
Персоніфікація	The footman's presence has transformed Blackheath, its leaping shadows and blind corners populating my imagination with a hundred horrible deaths at his hands.
Персоніфікація	Another sob issues from the corner of the room
Персоніфікація	Ten minutes later, the whisper's long faded, but the terror it provoked echoes still.
Персоніфікація	As I pass into the entrance hall, the laughter stops abruptly, a whisper chasing me out.
Персоніфікація	By now the steps aren't bothering mimicking me, they're dancing, that giggle seeming to come from every direction.
Персоніфікація	My heart's pounding, hair standing up on my arms as fright sends me lurching towards the safety of the entrance hall visible through the drawing-room door.
Персоніфікація	I stop suddenly, and they stop with me, a sinister giggle drifting out of the walls.
Персоніфікація	I stop suddenly, and they stop with me, a sinister giggle drifting out of the walls.
Персоніфікація	In their wake a great hush has fallen, my only company the rain tapping at the windows, demanding to be let inside
Персоніфікація	In his absence, the damp air seems to settle upon me, sinking through my clothes and into my bones.
Персоніфікація	Confusion paints his face.
Персоніфікація	Panic has hold of me, a terror of my friend being hurt
Персоніфікація	My heart leaps, and so do I, straight into the sideboard, sending family photographs and trinkets clattering to the floor
Персоніфікація	A cold sweat prickles my skin.
Персоніфікація	the coal fire breathing oily smoke into the air.

Персоніфікація	Agitation pricks me as I step into the corridor
Персоніфікація	My memory is lost, dammit,' I interrupt, the confession thudding on the floor between us.
Персоніфікація	Cold air slaps me in the face, reviving me a little, but he walks ahead to close the raised window it's pouring through.
Персоніфікація	I cry, shaking him by the shoulders, before pushing past him into the entrance hall, my jaw dropping as my gaze sweeps the room.
Персоніфікація	I'm still panting, still trembling after the run, but guilt nudges me in the direction of Anna's scream.
Персоніфікація	I heave myself up in time to meet her scream. It floods the forest, sharp with fear, and is cut silent by a gunshot.
<u>Метонімія</u>	<u>The room is silent, all eyes upon him.</u>
Метонімія	<u>One by one they turn towards me, the hall holding its breath.</u>
<u>Градація</u>	<u>We turn at the same time, another fellow in a plague doctor costume approaching us. There's another behind him, three more in the crowd.</u>
Градація	<u>Shock becomes confusion, then disgust; their faces a perfect reflection of my own feelings.</u>
Градація	<u>I sense cunning in him, cruelty too, though I can't understand from where I'm gathering these impressions.</u>
Градація	<u>The world's shrivelling beyond the windows, darkening at the edges and blackening at the centre</u>
Градація	<u>It's hard to breathe, impossible to move. I can't open my eyes.</u>
Порівняння	His gaze lands on me like a boulder in the lap
Порівняння	Puffing out his cheeks, he ruffles his hair and smiles at me, agitation leaking out of him like air from a punctured balloon.
Порівняння	There's something cautious in her tone, as if she's crossing a bridge she feels certain will break.
Порівняння	Sweat pours off his body, the smell like a filthy rag pushed to my face.
Порівняння	Her eyes are wild, like an animal caught in a trap.
Порівняння	It wasn't only their knowledge I craved, but the chance to study them, as one might one's own twisted reflections in a hall of mirrors
Порівняння	Buried in Ravencourt's sluggish flesh, I feel like a man dragging an anchor. I can neither run nor fight, and even if I could, I'd be swinging at air.

Порівняння	Heavy steps disturb my reverie, each one deliberate and slow, as if determined to draw my attention.
Порівняння	Until now I'd assumed my personality – whatever that might be – was carried into each new host, filling them as pennies fill a pocket, but what if I was wrong?
Порівняння	By any measure this man is me, but watching him creep into the room like a mouse along a skirting board, I struggle to believe it.
Порівняння	Standing in this room, a dozen pairs of eyes upon me, I feel like a Christian waiting for the first rocks to be thrown.
Порівняння	My brother was murdered by a chap called Charlie Carver, one of our groundskeepers,' says Michael calmly, as though declaring the racing results.

ДОДАТОК Б

Таблиця Б. 1

Фоно-графічні стилістичні засоби створення напруги

Назва фоно-графічного стилістичного засобу	Приклад використання
Алітерація	I stop suddenly, and they stop with me, a sinister giggle drifting out of the walls.
Алітерація	These are the missing moments that transform Evelyn from the brave, kind woman I met as Bell into the suicidal heiress who'll take her life by the reflecting pool.
Алітерація	I take an imploring step towards him, but he pulls a silver pistol from his pocket, letting it dangle by his side. He's not even looking at me.
Алітерація	Picking up the picture of his grandchildren, I wonder for the first time if I too have a family waiting beyond Blackheath: parents or children, friends who miss me?
Алітерація	The Hardcastles hate her, you know. Evelyn, I mean.
Алітерація	One wrong step and she'll shoot me dead, I'm certain of it.
Алітерація	It's murder, and I woke up knowing,' she says, straightening my sheets.
Алітерація	Slipping and stumbling, he tries to drag her from the pool, before eventually collapsing, Evelyn still cradled in his arms
Алітерація	Turning on the spot, I try to catch sight of him, but somebody comes clattering into me
Алітерація	I follow glimpses – the glint of a mask, the swirl of a cloak – but he's fog in a forest, impossible to snatch hold of.
Алітерація	By the time I reach my parlour, I'm soaked with sweat, a knot in my chest.
Алітерація	The footman's presence has transformed Blackheath, its leaping shadows and blind corners populating my imagination with a hundred horrible deaths at his hands.
Алітерація	The steps stop in turn.
Алітерація	A small splash of blood smears the window, a dying bird thrashing the last of its life away among the weeds and withered flowers below.
Алітерація	Daniel approaches, a ghost in the glass.
Алітерація	Embarrassed, he turns his back on my disappointment and disappears into the cold corridor, the fire flickering uncertainly as the door closes behind him.
Алітерація	One by one they turn towards me, the hall holding its

	breath.
Алітерація	Swallowing my nerves, I wipe the rain from my eyes and cross the lawn, climbing the crumbling steps to the front door.
Алітерація	There's not much I'm certain of anymore, but I know murderers don't show mercy.
Алітерація	Wary of making too much noise, I brush aside the low-hanging branches, searching for something I don't really want to see.
Алітерація	I heave myself up in time to meet her scream. It floods the forest, sharp with fear, and is cut silent by a gunshot.
Алітерація	I forget everything between footsteps.
Ономатопея	Startled by footsteps passing in the corridor, I drop the family picture on the bedside table, accidentally cracking the glass. The steps pass without incident, but awakened to the peril I move more quickly.
Ономатопея	'Jonathan Derby's waiting for you in the nursery,' I hear the burly fellow tell Stanwin. 'Good,' says Stanwin, drawers scraping open. 'Let me get changed for this hunt and we'll go and have a word with the greasy little bugger.'
Ономатопея	For the first time, her confidence falters, a worried frown appearing on her face, but before I can press the issue, wood creaks in the corridor, steps thumping up the stairs
Ономатопея	Blinking away the tatters of sleep, I see a white wall, white sheets and a blossom of crusted blood on the pillow
Ономатопея	The shot has shattered my nerves.
Ономатопея	Concern drags me to my feet and into the hall, where Helena's bedroom door creaks back and forth in a breeze.
Ономатопея	She's interrupted by a creaking sound from the corridor, followed by the squeak of hinges
Ономатопея	I stop suddenly, and they stop with me, a sinister giggle drifting out of the walls.
Ономатопея	In their wake a great hush has fallen, my only company the rain tapping at the windows, demanding to be let inside
Ономатопея	There's a tremendous thump behind me, and I spin towards the noise.
Ономатопея	Though he's said nothing threatening, the porcelain muffles his voice, adding a low animal rumble to every sentence.
Ономатопея	My heart leaps, and so do I, straight into the sideboard, sending family photographs and trinkets clattering to the floor

Ономатопея	Before long, the only sound is the dripping of my clothes on their nice clean floor. Plink. Plink. Plink
Ономатопея	Wrenching it free, I give it a good yank and keep going until something shifts behind the windows.
Ономатопея	The murderer's gift jiggles in my pocket and dreading what I might find I plunge my hand inside, withdrawing a silver compass
Ономатопея	Twigs crack to my left. I stop breathing, listening fiercely
Асонанс	Servants slip past me with silver platters, Evelyn's last meal arriving in a procession. Why isn't she afraid
Асонанс	Mud sucks at my boots as I hurry into the gloom of the trees, desperation tugging me along by a leash.
Асонанс	A small silver pistol's glinting in her hand.
Асонанс	I stop suddenly, and they stop with me, a sinister giggle drifting out of the walls.
Асонанс	Hushed laughter turns my blood to dust.
Асонанс	There's no response, just the fading echo of the pistol's report
Курсив	And Annabelle Caulker's dead.
Курсив	He still thinks we're fooled by his act
Курсив	Don't get out of the carriage.
Курсив	Leave it buried. 'What is it?' A piece of you, now leave it alone
Курсив	Just like the one in Sebastian Bell's bedroom, certain words and paragraphs are underlined in red ink. It's a code.
Курсив	If it's already in her possession, she has no need to break in. Unless there's something else she wants
Курсив	Why take her life here? Why not in her bedroom, or the entrance hall?
Курсив	You left him defenceless and alone.
Курсив	Walk away. Walk away now.
Курсив	Evelyn's in the forest, you need to find her
Курсив	He knows what's coming
Курсив	The note waiting for Miss Hardcastle at the well, it was... odd, to say the least
Курсив	The footman's work no doubt.
Курсив	Then why was she sniffing around the kitchen asking questions about the maids?
Курсив	Or another host
Курсив	Flip over the chessboard, change this moment. Prove yourself unique
Курсив	She already knows.

ДОДАТОК В

Таблиця В. 1

Синтаксичні стилістичні засоби створення напруги

Назва синтаксичного стилістичного засобу	Приклад використання
Анафора	Why would I come here of my own free will? Why would anybody do this to himself?
Анафора	Fear prickles my spine. This is the moment Gold warned me about. The moment which drove him mad. Out there in the dark, the footman's waiting with his knife.
Анафора	He hasn't moved. He isn't out of breath. He doesn't care.
Анафора	Of course. I'm not here for Evelyn, I'm here for Bell. I'm here to make sure the loop begins again.
Анафора	'Stay back, Jonathan,' says Evelyn fiercely, gripping the revolver with both hands. 'Stay away from this girl, stay away from all of them
Анафора	Walk away. Walk away now.
Анафора	How may hosts have you had?' she asks. 'I don't—' 'How many hosts?' she insists, sitting on the edge of the bed. 'How many bodies have you been in?'
Анафора	He needs me to know it. He needs me to be afraid. For some reason, he needs me to suffer
Анафора	Before long, the only sound is the dripping of my clothes on their nice clean floor. Plink. Plink. Plink
Анафора	Thirty seconds. That's how long I hesitated when I first spotted her and that's how far away I was when she was murdered. Thirty seconds of indecision, thirty seconds to abandon somebody completely
Анафора	My mind has gone blank. I don't know who Anna is or why I'm calling her name. I don't even know how I got here
Апосіопеза	'They didn't, but I hope they find out soon. I'm trusting your friends to
Апосіопеза	save me before I'm forced to do something... final.' 'Final?' I say
Апосіопеза	'You know about—' 'The reflecting pool, yes. Curious affair, isn't it?'
Апосіопеза	'How—' 'It's a very long story,' she says. 'And I'm afraid we're somewhat pressed for time.'
Апосіопеза	'It's my fault,' he mutters. 'I knew you weren't to be trusted, but my affection for your mother...'
Апосіопеза	'We don't have much time I'm afraid,' says the Plague Doctor. 'I should —'
Апосіопеза	'Are you Madeline?' I begin, but she's already backing away, looking around for help. 'I'm not here to hurt you, I'm trying to—'
Апосіопеза	I know what—' she says.

Апосіопеза	If you see me out there, pretend you don't know me. Don't even come near me if you can help it. There's this footman...
Апосіопеза	'Why, who's—'
Апосіопеза	How many hosts have you had?' she asks. 'I don't—' 'How many hosts?' she insists, sitting on the edge of the bed. 'How many bodies have you been in?'
Апосіопеза	How hard did that ape... wait—'
Апосіопеза	'Thought... saw Sutcliffe,' he yells back, about half the words carrying through the music, '... costume.'
Апосіопеза	'She'll soon be embarking on a brand-new adventure, and...' he pauses, eyes on the table, 'Well, she's going to be married to Lord Cecil Ravencourt.'
Апосіопеза	'What on earth...' she mutters
Апосіопеза	And this... the final line, where you say...
Апосіопеза	My apologies,' says Bell. 'I was—'
Апосіопеза	So you've already been me... this me, Ravencourt, I mean?' I say.
Апосіопеза	How can you know her name, but not be certain—'
Апосіопеза	'How did—' —' I'm cut short by the sight of my own hands
Асиндетон	He returns with a glass of something and sits down, sipping it, his eyes never leaving mine, legs pressed together, shoulders bowed
Асиндетон	I cry, shaking him by the shoulders, before pushing past him into the entrance hall, my jaw dropping as my gaze sweeps the room.
Відокремлення	Until now I'd assumed my personality – whatever that might be – was carried into each new host, filling them as pennies fill a pocket, but what if I was wrong?
Відокремлення	Sighing, I let the shotgun fall on the floor, raising my hands in the air. Foolish as it may be, my overriding thought is to wish they weren't trembling so.
Відокремлення	The lamps have been lowered to dim flames. It's quiet and oppressive, a forgotten edge of the world. I'm halfway up the passage when I notice a splash of red emerging from the shadows
Відокремлення	Get out, Jonathan, or by God, I'll shoot you myself.'
Відокремлення	'We've done this dance many times before, you and I, more than even I can recall. Loop after loop, I've set you the task of solving Evelyn Hardcastle's murder, and it's always ended in failure.
Відокремлення	Frustrated, I check my watch. I've already been here longer than is safe, but Derby's not easily deterred
Відокремлення	I'm shaking, uncertain.
Відокремлення	What about the letter?' says Evelyn quietly, her outrage overwhelmed. 'I'll keep hold of that, so you understand our arrangement.'
Відокремлення	The Hardcastles hate her, you know. Evelyn, I mean.
Відокремлення	Tonight, as every night, Evelyn's going to kill herself and if this morning's actions are any guide, my attempts to paddle away from the disaster may only hurry us towards it.
Відокремлення	One wrong step and she'll shoot me dead, I'm certain of it.
Відокремлення	If she's plotting to murder Evelyn this evening, then, by Lord, I mean to have it out of her.

Відокремлення	Embarrassed, he turns his back on my disappointment and disappears into the cold corridor, the fire flickering uncertainly as the door closes behind him.
Відокремлення	My memory is lost, dammit,' I interrupt, the confession thudding on the floor between us.
Відокремлення	I heave myself up in time to meet her scream. It floods the forest, sharp with fear, and is cut silent by a gunshot.
Відокремлення	I spin, seeking the voice, dizzying myself, glimpsing her between distant trees, a woman in a black dress running for her life
Відокремлення	At a loss, I return to the last concern of the man I was.
Інверсія	No sooner have I set foot inside than I hear Evelyn shrieking in the room
Інверсія	beside me. For the first time Derby and I move in concert, sprinting around the corner to find the door blocked by the red-headed thug
Інверсія	Such terror I hope never to see again.
Інверсія	Among the flames lies the encyclopaedia, burnt to ash but holding its shape, a breath away from crumbling
Інверсія	It wasn't only their knowledge I craved, but the chance to study them, as one might one's own twisted reflections in a hall of mirrors
Інверсія	He departs in a hurry, probably wary of being burdened with more tasks should he linger.
Інверсія	Should this conversation not go the way I want, I'll place the envelope where the other guests can find it.
Інверсія	Every mistake I've made, he's been waiting.
Інверсія	Anna's body must be near, but I'm terrified of the killer's reaction should I arrive upon it.
Риторичне питання	Servants slip past me with silver platters, Evelyn's last meal arriving in a procession. Why isn't she afraid?
Риторичне питання	What kind of man am I?
Риторичне питання	Picking up the picture of his grandchildren, I wonder for the first time if I too have a family waiting beyond Blackheath: parents or children, friends who miss me?
Риторичне питання	Why take her life here? Why not in her bedroom, or the entrance hall?
Риторичне питання	Why would I come here of my own free will? Why would anybody do this to himself?
Риторичне питання	I assumed it was Anna, but what if I was wrong?
Риторичне питання	Until now I'd assumed my personality – whatever that might be – was carried into each new host, filling them as pennies fill a pocket, but what if I was wrong?
Риторичне питання	Could this be it? Could they really hate their own daughter enough to murder her?"
Риторичне питання	Why else would they choose such a sinister location and hour for the meeting?
Риторичне питання	What does this devil want from me that he couldn't take in the forest?
Риторичне питання	After all, why kill Anna and spare myself if there wasn't some grander plan behind it
Риторичне питання	Do I really want to test the limits of his mercy?
Повтор	There's no system, no order, no hint that she allows a maid anywhere near her things. Whatever her secrets, she's hiding them from more than

	me.
Повтор	‘Wait... I need to... why did...’ My words are sludge, thick in my mouth. ‘You asked me... you asked... my memory...’
Повтор	‘If you know what’s happening here, why not stop it? Why play these games?’
Повтор	‘Aiden Bishop,’ I say, wrapping my tongue around the vowels. ‘Aiden... Bishop. Aiden, Aiden, Aiden.’
Повтор	The Plague Doctor gave me eight days to solve Evelyn’s murder and eight hosts to do it.
Повтор	There’s something colder, harder in his gaze, something trying to pry me open so it might peer inside.
Повтор	I’m still panting, still trembling after the run, but guilt nudges me in the direction of Anna’s scream.

ДОДАТОК Г

Таблиця Г. 1

Лексичні засоби створення напруги

Назва лексичного засобу	Приклад використання
Описова лексика з сенсорними деталями	The stars are cowards, closing their eyes as we creep closer to the graveyard, and by the time Daniel pushes open the gate, our only light's the flickering glow of his storm lantern. We're shielded by the trees back here, muting the storm which makes its way through to us in sharp gusts, daggers of wind slipping through the cracks in the armour of the forest.
Описова лексика з сенсорними деталями	The picture of his grandchildren is cracked and smeared with blood, his Bible discarded, his medical bag tossed on the floor, its contents scattered across the bed. Bloody water fills the sink, my shirt in his bathtub. His surgery can't look much worse after an amputation
Описова лексика з сенсорними деталями	A clean, empty hunting sack is tied to his waist, and with mounting horror I remember how he tossed a full sack at Derby's feet, the material so blood soaked it hit the ground with a wet slap
Описова лексика з сенсорними деталями	I stop suddenly, and they stop with me, a sinister giggle drifting out of the walls.
Описова лексика з сенсорними деталями	Wet steps sound. A shotgun is cocked, cold metal presses into my back. A thug brushes past me, taking a spot in the light beside Daniel
Описова лексика з сенсорними деталями	The window's open, a cold gust snatching at the candle flames lighting the room. It takes my eyes a few seconds to adjust to the dimness, but finally I find her
Описова лексика з сенсорними деталями	The lamps have been lowered to dim flames. It's quiet and oppressive, a forgotten edge of the world. I'm halfway up the passage when I notice a splash of red emerging from the shadows
Описова лексика з сенсорними деталями	My gaze falls on the fireplace and its anaemic flames. Odd, considering how cold the bedroom is.
Описова лексика з сенсорними деталями	Crossing the reception room previously guarded by Stanwin's bodyguard, I open the door into the

	blackmailer's bedroom. It's a desolate place, the floorboards barely covered by a threadbare rug, a single iron bed pushed against the wall, flakes of white paint clinging stubbornly to the rust.
Описова лексика з сенсорними деталями	Something cold touches my fingers, and, looking down, I discover my hand has closed around a heavy cigarette box on a shelf. Derby's arming himself.
Описова лексика з сенсорними деталями	Rage snatches me up by the strings, flinging me at him, but he catches my fist in the air, spinning me around as one of his huge arms crushes my throat. His breath is on my neck, rotten as old meat
Описова лексика з сенсорними деталями	'Jonathan Derby's waiting for you in the nursery,' I hear the burly fellow tell Stanwin. 'Good,' says Stanwin, drawers scraping open. 'Let me get changed for this hunt and we'll go and have a word with the greasy little bugger.'
Описова лексика з сенсорними деталями	'... tell her she best not play any games with me, or it'll be the end of both of you,' says Stanwin, his voice poking through the insulating wall.
Описова лексика з сенсорними деталями	The furniture lies under yellowed sheets, black mould growing up from the hems. The windows are covered in old newspaper, the walls little more than rotting boards. There's another door on the far wall, but it's closed. They must be in there.
Описова лексика з сенсорними деталями	Doors are hanging off their hinges, revealing state rooms covered in dust and four-poster beds collapsed in on themselves. The air scratches my throat as I breathe it
Описова лексика з сенсорними деталями	I'm so preoccupied, it takes a little while to realise everybody's gone silent.
Описова лексика з сенсорними деталями	For the first time, her confidence falters, a worried frown appearing on her face, but before I can press the issue, wood creaks in the corridor, steps thumping up the stairs
Описова лексика з сенсорними деталями	It feels like the entire house is shaking with their ascent.
Описова лексика з сенсорними деталями	The silver pistol flashes as Evelyn raises it to her stomach, the gunshot slicing through conversation and music.
Описова лексика з сенсорними деталями	The evening meal is lit by candelabra and beneath their flickering glow lies a graveyard of chicken bones, fish spines, lobster shells and pork fat

Описова лексика з сенсорними деталями	We rise in a damp cloud of sweat, Cunningham dabbing the perspiration from my forehead before handing me my cane.
Описова лексика з сенсорними деталями	Among the flames lies the encyclopaedia, burnt to ash but holding its shape, a breath away from crumbling
Описова лексика з сенсорними деталями	The world's shrivelling beyond the windows, darkening at the edges and blackening at the centre
Описова лексика з сенсорними деталями	Concern drags me to my feet and into the hall, where Helena's bedroom door creaks back and forth in a breeze.
Описова лексика з сенсорними деталями	She's interrupted by a creaking sound from the corridor, followed by the squeak of hinges
Описова лексика з сенсорними деталями	Another sob issues from the corner of the room
Описова лексика з сенсорними деталями	As I pass into the entrance hall, the laughter stops abruptly, a whisper chasing me out.
Описова лексика з сенсорними деталями	By now the steps aren't bothering mimicking me, they're dancing, that giggle seeming to come from every direction.
Описова лексика з сенсорними деталями	Heavy steps disturb my reverie, each one deliberate and slow, as if determined to draw my attention.
Описова лексика з сенсорними деталями	In their wake a great hush has fallen, my only company the rain tapping at the windows, demanding to be let inside
Описова лексика з сенсорними деталями	In his absence, the damp air seems to settle upon me, sinking through my clothes and into my bones.
Описова лексика з сенсорними деталями	I hear rolling wheels, hooves on cobbles, a presence by my side.
Описова лексика з сенсорними деталями	A small splash of blood smears the window, a dying bird thrashing the last of its life away among the weeds and withered flowers below.
Описова лексика з сенсорними деталями	Though he's said nothing threatening, the porcelain muffles his voice, adding a low animal rumble to every sentence.
Описова лексика з сенсорними деталями	the coal fire breathing oily smoke into the air.
Описова лексика з сенсорними деталями	It's an unpleasant place, the dark wood and scarlet drapes bringing to mind an overlarge coffin, the coal fire breathing oily smoke into the air.
Описова лексика з сенсорними деталями	Embarrassed, he turns his back on my disappointment and disappears into the cold corridor, the fire flickering uncertainly as the door closes behind him.
Описова лексика з сенсорними деталями	Cold air slaps me in the face, reviving me a little,

	but he walks ahead to close the raised window it's pouring through.
Описова лексика з сенсорними деталями	Before long, the only sound is the dripping of my clothes on their nice clean floor. Plink. Plink. Plink
Описова лексика з сенсорними деталями	Wrenching it free, I give it a good yank and keep going until something shifts behind the windows.
Описова лексика з сенсорними деталями	The murderer's gift jiggles in my pocket and dreading what I might find I plunge my hand inside, withdrawing a silver compass
Описова лексика з сенсорними деталями	'East,' a man rasps, dropping something heavy into my pocket
Описова лексика з сенсорними деталями	Twigs crack to my left. I stop breathing, listening fiercely
Описова лексика з сенсорними деталями	I heave myself up in time to meet her scream. It floods the forest, sharp with fear, and is cut silent by a gunshot.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	'Take this, I have to go,' says Cunningham, thrusting a piece of paper into my hand with the phrase 'all of them' written on it. 'Wait! I don't know what this means,' I call after him, but it's too late, he's already gone.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	I drop to my knees, clutching my temples as old memories erupt.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	I sit dumbly, struggling to take everything in, wishing for the clarity of Ravencourt's mind. So much has happened, so much I can't quite piece together. I already felt as if I was staring at the clues through a foggy magnifying glass, and now Evelyn's here, tugging a bedsheet over Millicent's face, calm as a summer day. Try as I might, I can't keep up.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	Time passes; I can't say how much.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	'Wait... I need to... why did...' My words are sludge, thick in my mouth. 'You asked me... you asked... my memory...'
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його	Time seems to hang as the chessboard turns in the air, an impossible object in flight, my future

емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	clinging onto its surface for dear life.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	I came here voluntarily, and Anna did not. The Plague Doctor brought her to Blackheath for a reason, and I have no idea what that could be. Whoever Anna really is, I'm following her blindly
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	If there's a chance to put an end to this madman before he finds me, I'm going to take it, no matter the risk. I'd rather die on my feet than cowering in a corner.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	I blink at her, struggling to stitch together a day being delivered in the wrong order.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	My mind is clogged up by a hundred small questions, but none of them is going to do me any good in this forest, so I push them to one side and go in search of Bell, finding him bent double and trembling with exertion.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	I'm only dimly aware of the screams, or the crowd at my back, surging past me onto the grass as the promised fireworks explode in the air, drenching the pool in colourful light.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	By any measure this man is me, but watching him creep into the room like a mouse along a skirting board, I struggle to believe it.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	I'm already on my fourth day, and Ravencourt is proving a burden rather than a boon.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	Even as I say it, a suspicion begins to dawn on me.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	I clutch the paperknife and move slowly, wary of losing my footing, afraid of what might spring out at me from the woods if I do.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	Unfortunately, we're alone, which was almost certainly his intention, I realise with growing alarm.

Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	My memory is lost, dammit,' I interrupt, the confession thudding on the floor between us.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	At a loss, I return to the last concern of the man I was.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	There's no way to know whether I'm moving towards help, or blundering away from it.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	I don't even have a name. Every memory I had a few seconds ago is gone
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	'How did—' —' I'm cut short by the sight of my own hands
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	I must have been running but I can't remember why.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	I forget everything between footsteps.
Лексика, що описує та передає психоемоційний стан героя та його емоційне ставлення до певного явища чи ситуації.	My mind has gone blank. I don't know who Anna is or why I'm calling her name. I don't even know how I got here
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	I'm half hysterical, my heart beating hard enough to shatter my ribs. I want to laugh and cry, to pick up a weapon and throw myself at Stanwin, screaming.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	A small splash of blood smears the window, a dying bird thrashing the last of its life away among the weeds and withered flowers below.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	And Annabelle Caulker's dead.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	I followed this man into the graveyard, knowing that if I didn't confront him, I'd always be looking

	over my shoulder, waiting for him to strike again, but now I'm here, faced with his calmness, my certainty is wavering.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	My finger strokes the shotgun as I stare back towards Blackheath, trying to decide the best course of action.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	The stars are cowards, closing their eyes as we creep closer to the graveyard, and by the time Daniel pushes open the gate, our only light's the flickering glow of his storm lantern. We're shielded by the trees back here, muting the storm which makes its way through to us in sharp gusts, daggers of wind slipping through the cracks in the armour of the forest.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Fear prickles my spine. This is the moment Gold warned me about. The moment which drove him mad. Out there in the dark, the footman's waiting with his knife.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Gripping my chin, he lifts my face, looking me in the eyes. 'Two to go,' he says, and with that he twists the blade.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	I manage to nod as he looms over me, his stench wrapping itself around me when he sinks the blade into the familiar spot beneath my ribs, blood filling my throat and mouth
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	A clean, empty hunting sack is tied to his waist, and with mounting horror I remember how he tossed a full sack at Derby's feet, the material so blood soaked it hit the ground with a wet slap
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Looking over my shoulder, I see the footman emerging out of the darkness, his knife glinting in the candlelight as he taps the point against his thigh.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Evelyn isn't merely being murdered, she's being embarrassed, dominated. Every choice has been taken from her
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	These are the missing moments that transform Evelyn from the brave, kind woman I met as Bell into the suicidal heiress who'll take her life by the reflecting pool.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Dinner's under way, but Evelyn will be dead in three hours and I plan to dog her every step to the reflecting pool.

Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Servants slip past me with silver platters, Evelyn's last meal arriving in a procession. Why isn't she afraid?
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Absence has officially become disappearance. It can't be coincidence that Lady Hardcastle is nowhere to be found on the day of her daughter's death, though whether she's a suspect or a victim I can't be sure. One way or another, I'm going to find out.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Get out, Jonathan, or by God, I'll shoot you myself.'
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	I take an imploring step towards him, but he pulls a silver pistol from his pocket, letting it dangle by his side. He's not even looking at me.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Pieces of a broken vase are everywhere, including my scalp. Somebody must have hit me from behind when I left Stanwin's bedroom, and then dragged me here out of sight
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	'We've done this dance many times before, you and I, more than even I can recall. Loop after loop, I've set you the task of solving Evelyn Hardcastle's murder, and it's always ended in failure.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	In a minute, I'm going to put a rock on the grass. I need you standing by it when Evelyn kills herself. You can't move, Aiden, not an inch, understand?'
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	There's something cautious in her tone, as if she's crossing a bridge she feels certain will break.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	You left him defenceless and alone.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Tonight, as every night, Evelyn's going to kill herself and if this morning's actions are any guide, my attempts to paddle away from the disaster may only hurry us towards it.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	The looming shape of Blackheath appears through the gaps in the trees. I've come out around the back of the house, which is in an even worse state of repair than the front.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	'Take this, and solve Evelyn's murder.'
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	I came here to prevent somebody attacking Evelyn, believing I'd unearth a murderer in the process. Instead, I caused the very thing I was trying to stop.
Лексика, що асоціюється з небезпекою,	'Stay back, Jonathan,' says Evelyn fiercely,

смертю та її передвісниками	gripping the revolver with both hands. ‘Stay away from this girl, stay away from all of them
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	One wrong step and she’ll shoot me dead, I’m certain of it.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	The black revolver she will take to the graveyard is in her hands, but it’s not nearly as terrifying as the fury on her face.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	‘Help me!’ Madeline screams back, panicked and sobbing.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Such terror I hope never to see again.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	‘I’m fine, Doctor, honestly,’ I say. ‘Yes, that’s rather my concern,’ he says, jabbing the needle into my neck before I have a chance to argue.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	It’s murder, and I woke up knowing,’ she says, straightening my sheets.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Blinking away the tatters of sleep, I see a white wall, white sheets and a blossom of crusted blood on the pillow
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	What about the graveyard? The gun?
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Death’s rolled his dice and Evelyn’s paid her debt.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	I’m only dimly aware of the screams, or the crowd at my back, surging past me onto the grass as the promised fireworks explode in the air, drenching the pool in colourful light.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	His mouth is moving frantically, but his words are lost in the music and laughter
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	The revolvers themselves are nowhere to be seen, though I suspect Evelyn brought one of them to the graveyard.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	That warning was a down payment on the blood and pain to come
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	I stop suddenly, and they stop with me, a sinister giggle drifting out of the walls.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	After a brief hesitation, I begin walking again, those ghostly steps trailing me.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	If she’s plotting to murder Evelyn this evening, then, by Lord, I mean to have it out of her.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	I tell him everything, from the murder in the forest and my first day as Bell, right through to the never-ending road and my recent conversation with

	Daniel.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Your life is in danger, I blurt out
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	The Plague Doctor gave me eight days to solve Evelyn's murder and eight hosts to do it.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Could this be it? Could they really hate their own daughter enough to murder her?"
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Why else would they choose such a sinister location and hour for the meeting?
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	I turn for the drawing room, only to find the doorway blocked by a huge black crow
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	My brother was murdered by a chap called Charlie Carver, one of our groundskeepers,' says Michael calmly, as though declaring the racing results.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	I'm searching for my own grave.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	an overlarge coffin
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	What does this devil want from me that he couldn't take in the forest?
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	After all, why kill Anna and spare myself if there wasn't some grander plan behind it
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	I'd never have found this place, and yet I cannot shake the feeling that I've been lured into a trap.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	There's not much I'm certain of anymore, but I know murderers don't show mercy.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Anna's body must be near, but I'm terrified of the killer's reaction should I arrive upon it.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	It won't do me very much good against a pistol, but it's better than investigating these woods with my hands in the air.
Лексика, що асоціюється з небезпекою, смертю та її передвісниками	Thirty seconds. That's how long I hesitated when I first spotted her and that's how far away I was when she was murdered. Thirty seconds of indecision, thirty seconds to abandon somebody completely
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Loathing and love swirl within her eyes, the shape of Derby's secrets visible in the fog
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та	Blowing smoke out through his nostrils, he grins as though we've shared some private joke. He's

місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	moving with assurance, the confidence of a man living in a world of premonitions. A dispiriting contrast to my shaking hands and thudding heart. He's got something planned and until I know what it is, I can't do anything but wait.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	He has the eyes of a fanatic, eager and imploring, wild and desperate. He has as much riding on the outcome of this moment as I do.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	'So I'm not the only one dying tonight,' she says, stroking the old lady's hair. 'What a miserable thing.' The glass falls from my hand in shock
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	There's something else down here, something deeper than my host's grief, something that belongs to Aiden Bishop. It's raw and desperate, sad and angry, beating at the core of me. Derby's grief has revealed it, but hard as I try I can't quite pull it up, out of the dark.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Casting left and right for somewhere to dispense with the tray, Michael spots me watching him
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	She shakes her head, tears sparkling in the candlelight, mirroring the diamonds flashing in her hair. 'I just...' Her voice chokes. 'I need to...'
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	'They'll be ready when you need them,' says Cunningham, appearing through the fog and crouching by my chair. There's a pleased grin on his face I can make neither head nor tail of. 'Who'll be ready?' I say, looking at him.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	'It's my fault,' he mutters. 'I knew you weren't to be trusted, but my affection for your mother...'
Лексика, що описує стан дійових осіб	'What the devil!' cries Doctor Dickie from the door

твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Stanwin's a few paces away, and he's walking directly towards the study.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	His hatred is viscous, it has texture. I could wring it out of the air and bottle it
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	He hasn't moved. He isn't out of breath. He doesn't care.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	I'm looking for Evelyn Hardcastle, I heard her scream,' I say breathlessly.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	'It's always the weak ones with you, isn't it?' she says. 'Always the— She falls silent, her mouth hanging open as though the next words simple evaporated on her lips.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Our eyes meet, mine doubtful and his appealing. I can't help but submit.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Puffing out his cheeks, he ruffles his hair and smiles at me, agitation leaking out of him like air from a punctured balloon.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	I'm going after the footman,' he says, that handsome face of his caught somewhere between fear and excitement.

підкреслює його емоції та почуття	
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	‘Are you Madeline?’ I begin, but she’s already backing away, looking around for help. ‘I’m not here to hurt you, I’m trying to—’
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	A rotten fence marks out the garden around the back of the cottage, most of the slats having collapsed after years of neglect. Great piles of purple and yellow flowers run wild in every direction, red berries dangling from stems winding up the fence posts.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	God only knows how long I walk before I finally stumble upon the ruins of what must be Charlie Carver’s old cottage. Fire has hollowed it out, consuming most of the roof, leaving only the four blackened walls.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Mud sucks at my boots as I hurry into the gloom of the trees, desperation tugging me along by a leash.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	White-hot anger explodes out of me. Without thinking, I slap her across the face and shove her backwards, advancing on her at the devil’s own wrath
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	A few women are crying into accommodating shoulders, but there’s something hollow about their performance. It’s as though the ball hasn’t really ended.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	All eyes are fixed on her, nobody moving.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	The room is silent, all eyes upon him.
Лексика, що описує стан дійових осіб	The mood in the room is sombre, the scattered

твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	conversations hushed and urgent, spoken across a dozen empty seats
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	His voice hardens.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	My valet's been here, and it appears he's looking for Helena Hardcastle as well.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	'What on earth...' she mutters
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	The footman's presence has transformed Blackheath, its leaping shadows and blind corners populating my imagination with a hundred horrible deaths at his hands.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Ten minutes later, the whisper's long faded, but the terror it provoked echoes still.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	He departs in a hurry, probably wary of being burdened with more tasks should he linger.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	He seems diminished, as though our conversation were a desert he's spent a week crossing.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	I'd be surprised if they had,' he says, waving away my question with a gloved hand.

підкреслює його емоції та почуття	
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Daniel approaches, a ghost in the glass.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Pity's a fog to become lost within
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Anger's solid, it has weight. You can beat your fists against it.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Anna?' he asks in a hushed voice.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	One by one they turn towards me, the hall holding its breath.
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	There's no response, just the fading echo of the pistol's report
Лексика, що описує стан дійових осіб твору, навколишнього середовища та місцевості, за допомогою якої автор, через все, що оточує головного героя підкреслює його емоції та почуття	Neither feels right, and yet there's a pull in the name
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	'Tell me where she's gone!' I scream, spittle flying out of my mouth
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Lifting the shotgun to my shoulder, I press both barrels to the back of his head. 'You can drop the act, Daniel, I know we're not the same man,' I say, my eyes flicking across the woods, searching for

	some sign of the footman
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I'm beside her in two steps, my pulse racing. 'Are you saying they know who's behind all of this?' I say excitedly.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I freeze.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	My heart's thumping. Doctor Dickie's gun is the very same one Evelyn will use to take her life tonight. He's holding the murder weapon
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I'm coughing blood, red drops spattering my pillow. I'm back in the butler, my aching body screaming as my head jerks upwards.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Thank heavens for devious minds,' I mutter, stepping through the door. 'You said it,' says somebody behind me. Pain explodes in my head as I slam into the floor.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I'm shaking, uncertain.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I'm half hysterical, my heart beating hard enough to shatter my ribs. I want to laugh and cry, to pick up a weapon and throw myself at Stanwin, screaming.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Though Stanwin hasn't done or said anything threatening, Derby's afraid of him. My pulse is tapping that out in Morse code
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I'm fidgeting, stalking back and forth. I can't calm him.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Recalling those ghostly steps and that evil laughter is enough to raise goose bumps on my neck
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Sweat pours off his body, the smell like a filthy rag pushed to my face.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	'It's not what... I can explain,' I pant, hands on my knees
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Colour drains from her face, her basket dropping on the floor, spilling mushrooms in every direction.
Лексика, яка прямо виражає емоції та	A vein pulses in her forehead, indignation bubbling

фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	beneath every word. She takes a step forwards, jabbing a finger into my chest as she speaks.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Agitation rubs me up and down, blood thumping in my ears. I feel tired and raw, the air made of sandpaper.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	My hand clutches the sheets.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	She's swaying, trembling.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I feel nauseous, unable to take pleasure in anything I see.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	The fellow scowls at me, his grey eyes bloodshot
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	My heart leaps and so do I evidently, for the mask is swiftly removed to reveal the pinched boyish face behind.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	The darkness swirls, taking shape, solidifying as it sweeps inside, candlelight dripping onto a pale face.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Cunningham frowns at me, his eyebrows knitting together.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Shock becomes confusion, then disgust; their faces a perfect reflection of my own feelings.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	The young man's expression immediately darkens, and as the waiter retreats, he passes the message to his sister, the gloom washing over her face as well.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	My breath catches in my throat
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	By the time I reach my parlour, I'm soaked with sweat, a knot in my chest.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Every little noise is enough to set my already overburdened heart racing
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-	My heart's pounding, hair standing up on my arms as fright sends me lurching towards the safety of

емоційного стану героя	the entrance hall visible through the drawing-room door.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	He returns with a glass of something and sits down, sipping it, his eyes never leaving mine, legs pressed together, shoulders bowed
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I crumble from the inside out.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Hushed laughter turns my blood to dust.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Confusion paints his face.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	My blood runs cold, my stomach nauseous.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	It's hard to breathe, impossible to move. I can't open my eyes.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I scream, tasting blood.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Agony.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I awake wheezing, crushed beneath the tremendous monument of my new host's stomach. The last thing I remember is collapsing exhausted on the road after walking.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	For some reason, I'm terrified of this person.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I look at my hands. They're clutched so tightly my fingernails are digging into my palms.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	My heart leaps, and so do I, straight into the sideboard, sending family photographs and trinkets clattering to the floor
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I raise a questioning eyebrow
Лексика, яка прямо виражає емоції та	A cold sweat prickles my skin.

фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I cry, shaking him by the shoulders, before pushing past him into the entrance hall, my jaw dropping as my gaze sweeps the room.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	It's some minutes before my fear thaws sufficiently for me to move and even then I'm forced to lean against a nearby tree to rest
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	My blood runs cold, freezing me in place. I don't dare look over my shoulder.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	Wary of making too much noise, I brush aside the low-hanging branches, searching for something I don't really want to see.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I'm still panting, still trembling after the run, but guilt nudges me in the direction of Anna's scream.
Лексика, яка прямо виражає емоції та фізичну реакцію як відображення психо-емоційного стану героя	I spin, seeking the voice, dizzying myself, glimpsing her between distant trees, a woman in a black dress running for her life

ДОДАТОК Д

Таблиця Д. 1

Синтаксичні засоби створення напруги

Назва синтаксичного засобу	Приклад використання
Короткі та уривчасті речення	And Annabelle Caulker's dead.
Короткі та уривчасті речення	Leave it buried. 'What is it?' A piece of you, now leave it alone
Короткі та уривчасті речення	The odds are slim.
Короткі та уривчасті речення	I freeze.
Короткі та уривчасті речення	A footman's livery. He's blocking the passage
Короткі та уривчасті речення	'It's my fault,' he mutters. 'I knew you weren't to be trusted, but my affection for your mother...'
Короткі та уривчасті речення	Just like the one in Sebastian Bell's bedroom, certain words and paragraphs are underlined in red ink. It's a code.
Короткі та уривчасті речення	Time passes; I can't say how much.
Короткі та уривчасті речення	'She's going to betray you.'
Короткі та уривчасті речення	'Wait... I need to... why did...' My words are sludge, thick in my mouth. 'You asked me... you asked... my memory...'
Короткі та уривчасті речення	They're here. Hidden and under guard
Короткі та уривчасті речення	I'm shaking, uncertain.
Короткі та уривчасті речення	He hasn't moved. He isn't out of breath. He doesn't care.
Короткі та уривчасті речення	I'm fidgeting, stalking back and forth. I can't calm him.
Короткі та уривчасті речення	The Hardcastles hate her, you know. Evelyn, I mean.
Короткі та уривчасті речення	Our eyes meet, mine doubtful and his appealing. I can't help but submit.
Короткі та уривчасті речення	You left him defenceless and alone.
Короткі та уривчасті речення	Fate's leading me around by the nose.
Короткі та уривчасті речення	'It's not what... I can explain,' I pant, hands on my knees
Короткі та уривчасті речення	Such terror I hope never to see again.
Короткі та уривчасті речення	Walk away. Walk away now.
Короткі та уривчасті речення	I know what—' she says.
Короткі та уривчасті речення	My hand clutches the sheets.
Короткі та уривчасті речення	'Why, who's—'
Короткі та уривчасті речення	It feels like the entire house is shaking with their ascent.
Короткі та уривчасті речення	How hard did that ape... wait—'
Короткі та уривчасті речення	The shot has shattered my nerves.
Короткі та уривчасті речення	She's swaying, trembling.
Короткі та уривчасті речення	He knows what's coming
Короткі та уривчасті речення	His voice hardens.
Короткі та уривчасті речення	The footman's work no doubt.

Короткі та уривчасті речення	My breath catches in my throat
Короткі та уривчасті речення	Or another host
Короткі та уривчасті речення	Another sob issues from the corner of the room
Короткі та уривчасті речення	We'll meet soon, little rabbit.
Короткі та уривчасті речення	My apologies,' says Bell. 'I was—
Короткі та уривчасті речення	She already knows.
Короткі та уривчасті речення	Your life is in danger, I blurt out
Короткі та уривчасті речення	I crumble from the inside out.
Короткі та уривчасті речення	Hushed laughter turns my blood to dust.
Короткі та уривчасті речення	Confusion paints his face.
Короткі та уривчасті речення	Every mistake I've made, he's been waiting.
Короткі та уривчасті речення	My blood runs cold, my stomach nauseous.
Короткі та уривчасті речення	So you've already been me... this me, Ravencourt, I mean?' I say.
Короткі та уривчасті речення	A hand rocks my shoulder.
Короткі та уривчасті речення	I scream, tasting blood.
Короткі та уривчасті речення	Agony.
Короткі та уривчасті речення	I raise a questioning eyebrow
Короткі та уривчасті речення	I'm searching for my own grave.
Короткі та уривчасті речення	Anna?' he asks in a hushed voice.
Короткі та уривчасті речення	Before long, the only sound is the dripping of my clothes on their nice clean floor. Plink. Plink. Plink
Короткі та уривчасті речення	Thirty seconds. That's how long I hesitated when I first spotted her and that's how far away I was when she was murdered. Thirty seconds of indecision, thirty seconds to abandon somebody completely
Короткі та уривчасті речення	There's no response, just the fading echo of the pistol's report
Короткі та уривчасті речення	Neither feels right, and yet there's a pull in the name
Короткі та уривчасті речення	Whoever this woman is, she's clearly the reason
Короткі та уривчасті речення	'How did—' —' I'm cut short by the sight of my own hands
Короткі та уривчасті речення	I must have been running but I can't remember why.
Короткі та уривчасті речення	I forget everything between footsteps.
Довгі, насичені деталями речення	A clean, empty hunting sack is tied to his waist, and with mounting horror I remember how he tossed a full sack at Derby's feet, the material so blood soaked it hit the ground with a wet slap
Довгі, насичені деталями речення	Shielding his cigarette from the wind, he lights it at the third try, illuminating a face that's as hollow-eyed as those of the statues beside him. I have a gun pointed at him and somehow he still has the upper hand.
Довгі, насичені деталями речення	I followed this man into the graveyard, knowing that if I

	didn't confront him, I'd always be looking over my shoulder, waiting for him to strike again, but now I'm here, faced with his calmness, my certainty is wavering.
Довгі, насичені деталями речення	I sit dumbly, struggling to take everything in, wishing for the clarity of Ravencourt's mind. So much has happened, so much I can't quite piece together. I already felt as if I was staring at the clues through a foggy magnifying glass, and now Evelyn's here, tugging a bedsheet over Millicent's face, calm as a summer day. Try as I might, I can't keep up.
Довгі, насичені деталями речення	Absence has officially become disappearance. It can't be coincidence that Lady Hardcastle is nowhere to be found on the day of her daughter's death, though whether she's a suspect or a victim I can't be sure. One way or another, I'm going to find out.
Довгі, насичені деталями речення	Crossing the reception room previously guarded by Stanwin's bodyguard, I open the door into the blackmailer's bedroom. It's a desolate place, the floorboards barely covered by a threadbare rug, a single iron bed pushed against the wall, flakes of white paint clinging stubbornly to the rust.
Довгі, насичені деталями речення	Terror takes hold of me as he closes the distance between us, my fingers searching blindly for a weapon and finding the heavy chessboard on the table.
Довгі, насичені деталями речення	Rage snatches me up by the strings, flinging me at him, but he catches my fist in the air, spinning me around as one of his huge arms crushes my throat.
Довгі, насичені деталями речення	Puffing out his cheeks, he ruffles his hair and smiles at me, agitation leaking out of him like air from a punctured balloon.
Використання пауз, тире та трикрапки	'What on earth...' she mutters
Використання пауз, тире та трикрапки	'She'll soon be embarking on a brand-new adventure, and...' he pauses, eyes on the table, 'Well, she's going to be married to Lord Cecil Ravencourt.'
Використання пауз, тире та трикрапки	'Wait... I need to... why did...' My words are sludge, thick in my mouth. 'You asked me... you asked... my memory...'
Використання пауз, тире та трикрапки	The note waiting for Miss Hardcastle at the well, it was... odd, to say the least
Використання пауз, тире та трикрапки	And this... the final line, where you say...
Використання пауз, тире та трикрапки	So you've already been me... this me, Ravencourt, I mean?' I say.

Використання пауз, тире та трикрапки	‘You know about—’
Використання пауз, тире та трикрапки	‘The reflecting pool, yes. Curious affair, isn’t it?’
Використання пауз, тире та трикрапки	‘How—’ ‘It’s a very long story,’ she says. ‘And I’m afraid we’re somewhat pressed for time.’
Використання пауз, тире та трикрапки	‘We don’t have much time I’m afraid,’ says the Plague Doctor. ‘I should —’
Використання пауз, тире та трикрапки	‘Our last conversation was rather abrupt,’ he says. ‘So I thought you might report on your progress. Have you discovered—’
Використання пауз, тире та трикрапки	‘It’s always the weak ones with you, isn’t it?’ she says. ‘Always the— She falls silent, her mouth hanging open as though the next words simple evaporated on her lips.
Використання пауз, тире та трикрапки	‘Are you Madeline?’ I begin, but she’s already backing away, looking around for help. ‘I’m not here to hurt you, I’m trying to—’
Використання пауз, тире та трикрапки	I know what—’ she says.
Питальні речення	‘They didn’t, but I hope they find out soon. I’m trusting your friends to save me before I’m forced to do something... final.’ ‘Final?’ I say
Питальні речення	Felicity?’ he says, recognition showing on his face. ‘You know the name?’
Питальні речення	I’m beside her in two steps, my pulse racing. ‘Are you saying they know who’s behind all of this?’ I say excitedly.
Питальні речення	‘I’m sorry, he said you’d understand,’ says Cunningham. ‘Who said?’
Питальні речення	It’s a lie, isn’t it? Only one of us can escape Blackheath.
Питальні речення	Who are you?’ I croak.
Питальні речення	Why would she change weapons?
Питальні речення	What about the graveyard? The gun?
Питальні речення	And what of the Plague Doctor?
Окличні речення та імперативи	‘What the devil!’ cries Doctor Dickie from the door
Окличні речення та імперативи	‘Help me!’ Madeline screams back, panicked and sobbing.
Окличні речення та імперативи	‘Tell me where she’s gone!’ I scream, spittle flying out of my mouth
Окличні речення та імперативи	We must warn her!’ I demand.
Окличні речення та імперативи	Don’t just stand there, you devil!
Окличні речення та імперативи	Help me!’ a woman screams back.

Окличні речення та імперативи	Leave it buried. 'What is it?' A piece of you, now leave it alone
Окличні речення та імперативи	Don't get out of the carriage.
Окличні речення та імперативи	Get out, Jonathan, or by God, I'll shoot you myself.'
Окличні речення та імперативи	'On your feet, lad,' he says. 'Sooner we get started, sooner it'll be over.'
Окличні речення та імперативи	'Take this, and solve Evelyn's murder.'